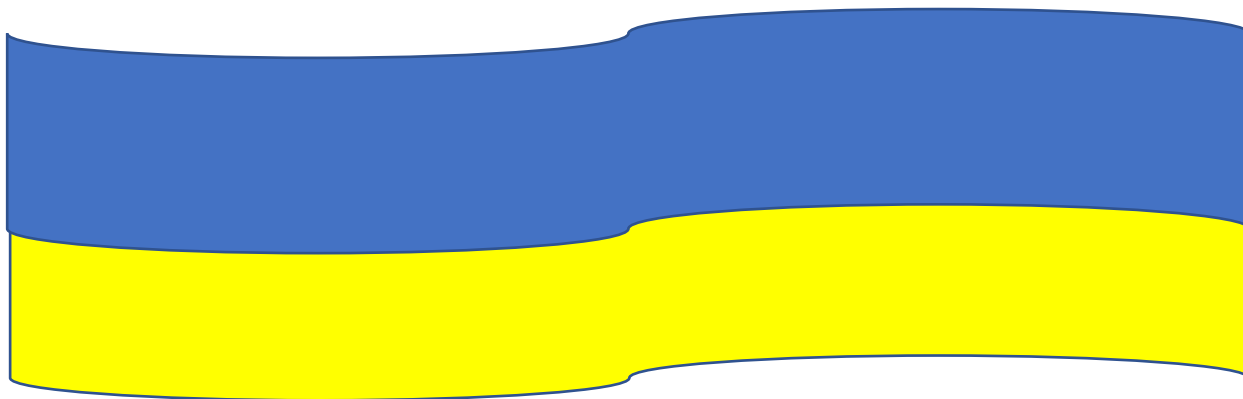

Стратегія сталого розвитку м. Бурштин до 2030 року

Стратегія розроблена Академією публічно-приватного партнерства
(www.appp.com.ua) на замовлення Бурштинської міської ради

2018

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ РАМКИ СТРАТЕГІЇ	6
РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА М. БУРШТИН	15
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО СТАНУ І ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ МІСТА БУРШТИН	26
3.1. РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ПОТЕНЦІАЛУ МІСТА НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ СТАТИСТИЧНИХ ДАНИХ	26
3.2. КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ПОТЕНЦІАЛУ МІСТА НА ОСНОВІ ПОЄДНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ РЕЙТИНГОВОГО І ЕКСПЕРТНОГО АНАЛІЗУ	36
РОЗДІЛ 4. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО БАЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ М. БУРШТИН	47
РОЗДІЛ 5. ПЛАН ДІЙ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ М. БУРШТИН ДО 2030	57
5.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІСНУЮЧИХ ПРОЕКТІВ І ПРОЕКТНИХ ПРОПОЗИЦІЙ, РЕКОМЕНДОВАНИХ ДО ВКЛЮЧЕННЯ В СТРАТЕГІЮ	57
5.2. МІСЬКИЙ ІНФРАСТРУКТУРНИЙ ПЛАН СТРАТЕГІЇ (БАЗОВИЙ ВАРІАНТ)	62
5.3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЧЕРГОВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ МІСЬКОГО ІНФРАСТРУКТУРНОГО ПЛАНУ	75
РОЗДІЛ 6. ВПРОВАДЖЕННЯ І КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ	78
6.1. ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ	78
6.2. ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ	80
6.3. КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ	81
ДОДАТКИ	83

Умовні скорочення

АМЕР	Агенція місцевого економічного розвитку м. Бурштин
Галицький НПП	Галицький національний природний парк
КМУ	Кабінет Міністрів України
МІП	Міський Інфраструктурний План
ООН	Організація Об'єднаних Націй
ОТГ	Об'єднана територіальна громада
СП1	Стратегічний пріоритет №1 «Стала економіка»
СП2	Стратегічний пріоритет №2 «Комфортні умови проживання»
СП3	Стратегічний пріоритет №3 «Раціональне господарювання»
Стратегія-2020	Стратегія розвитку м. Бурштин до 2020 року
Стратегія-2030	Стратегія сталого розвитку м. Бурштин до 2030 року
ТГ	Територіальна громада
ЦСР	Цілі Сталого Розвитку Глобальної Стратегії Сталого Розвитку до 2030 р. ООН
ЦСР 11	Ціль №11 (сталий розвиток міст) у системі Цілей Сталого Розвитку ООН

ВСТУП

Стратегія сталого розвитку міста Бурштин до 2030 року (далі – Стратегія-2030) розроблена з урахуванням нової Глобальної Стратегії Сталого Розвитку, схваленою Організацією Об'єднаних Націй у вересні 2015 року, та Національної доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна». Стратегія-2030 підготовлена з використанням методів загальної теорії стратегічного управління, порівняльного кількісного аналізу, експертного і рейтингового оцінювання.

Метою Стратегії-2030 є створення сучасного європейського міста, привабливого для проживання та ведення бізнесу, базуючись на ефективному використанні наявних ресурсів, існуючих конкурентних перевагах міста, збереженні навколишнього середовища та розвитку людського капіталу, а також запровадженні інновацій й кращих світових практик управління сталим розвитком.

Базуючись на аналізі поточного стану і потенціалу розвитку міста за результатами рейтингової оцінки та експертного опитування, сформовано стратегічні пріоритети щодо розвитку міста:

- Розвиток сталої економіки;
- Комфортні умови проживання;
- Раціональне господарювання.

Для кожного з цих пріоритетів визначено цільові показники, які мають бути досягнуті у 2030 році за індикаторами Цілей Сталого Розвитку ООН, адаптованими до національних умов в Доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна». Серед цілей сталого розвитку виокремлено ті, за якими успішність реалізації Стратегії-2030 оцінюватиметься суспільством.

Зважаючи на те, що відповідно до міжнародного досвіду будь яка стратегія розвитку не може бути реалізована на практиці, якщо вона не базуватиметься на створенні / модернізації сучасної інфраструктури (економічної, соціальної, управлінської), зроблено аналіз стану та проблем інфраструктурного розвитку міста Бурштин й запропоновано перспективні для реалізації з огляду на досягнення Цілей Сталого Розвитку проекти, підготовка та впровадження яких є вирішальною для реалізації Стратегії-2030.

Доведено, що першочерговими завданнями в рамках реалізації Стратегії сталого розвитку міста мають стати:

- розроблення Міського Інфраструктурного Плану, спрямованого на досягнення Цілей Сталого Розвитку (спочатку на середньострокову перспективу (2019 - 2022 рр.), а після цього – на довгострокову перспективу (2023 - 2030 рр.);
- створення у місті Центру Стратегічного Розвитку, відповідального за підготовку та реалізацію місцевих інфраструктурних планів, моніторинг виконання цих планів та Стратегії-2030, донесення до мешканців міста інформації з питань, пов'язаних з їх реалізацією.

Ці та інші завдання включено до Плану заходів з реалізації Стратегії на першому етапі її виконання (2019 – 2022 рр.).

Як перший крок у формуванні Міського Інфраструктурного Плану зроблена попередня оцінка запропонованих містом в рамках діючої «Стратегії розвитку м. Бурштин до 2020 року» інфраструктурних та інших інвестиційних проектів та визначено серед них такі, що є важливими для досягнення Цілей сталого розвитку й потребують проведення додаткового аналізу на предмет доцільності їх включення до цього Плану на 2019 - 2022 роки. Оскільки відібрані проекти не покривають весь спектр завдань щодо інфраструктурного розвитку міста, в Стратегії-2030 надані рекомендації щодо спрямованості та сутності інвестиційних проектів, пропозиції за якими мають бути розроблені найближчим часом з огляду на їх актуальність для досягнення цільових

показників за кожним із стратегічних пріоритетів та Цілей Сталого Розвитку до 2030 року загалом.

Розглянуто інституційні механізми реалізації Стратегії.

Зважаючи на новаторський та інноваційний характер Стратегії-2030, яка є одним з перших прикладів адаптації національних стратегічних документів до Цілей Сталого Розвитку ООН до 2030 року в Україні, наголошено на необхідності залучення до її реалізації вітчизняних та міжнародних експертів, а також міжнародних організацій, що опікуються цими питаннями.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ РАМКИ СТРАТЕГІЇ

Наприкінці вересня 2015 року Організацією Об'єднаних Націй затверджено нову Глобальну Стратегію Сталого Розвитку до 2030 року та схвалено 17 Цілей сталого розвитку (далі – ЦСР) й 169 завдань, які мають бути реалізовані на їх виконання всіма державами світу. Зазначені документи були підтримані 193 країнами-членами ООН, включаючи Україну.

Глобальні цілі офіційно вступили в силу 1 січня 2016 року. Хоча 17 глобальних ЦСР не є юридично обов'язковими, передбачається, що протягом наступних п'ятнадцяти років країни мають спрямовувати свої зусилля на їх виконання, що має призвести до подолання всіх форм бідності, скорочення нерівності, забезпечення умов для гідної праці, економічного зростання та збереження навколишнього середовища.

Уряди всіх країн світу мають створити умови для досягнення Цілей сталого розвитку. Отже процес адаптації національних стратегічних документів до нової Глобальної Стратегії Сталого Розвитку, а також розроблення механізмів їх реалізації, у тому числі на засадах державно-приватного партнерства, сьогодні набуває особливого значення.

Україна приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку. Указом Президента України від 12.01.2015 № 5/2015 була схвалена «Стратегія сталого розвитку «Україна-2020». Для встановлення стратегічних рамок національного розвитку нашої країни на період до 2030 року Урядом була підготовлена Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». Результатом адаптації 17-ти глобальних ЦСР до національної специфіки стало визначення 86 завдань щодо сталого розвитку та 169 показників для їх подальшого моніторингу.

У цілому ЦСР для України відповідають духу та принципам Порядку денного — 2030 та завданням глобальних ЦСР.

Серед завдань, які визначені Україною в цій сфері, є надзвичайно амбіційні та складні, що потребують модернізації існуючої інфраструктури, у тому числі у містах. Серед них, зокрема такі, як:

- у 4 рази зменшити рівень бідності (ЦСР 1);
- довести до 100 % частку міського та сільського населення, яке має доступ до питної води гарантованої якості (ЦСР 6);
- майже втричі скоротити обсяги скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти (ЦСР 6);
- у 3,5 рази збільшити частку енергії, виробленої з відновлюваних джерел (ЦСР 7);
- удвічі знизити енергоємність ВВП (ЦСР 7);
- у 3,3 рази підвищити частку транспорту громадського користування та в 4 рази – частку транспортної інфраструктури й дорожнього сервісу, що враховують потреби людей з інвалідністю (ЦСР 9);
- у 7 разів підвищити частку доріг загального користування державного значення з твердим покриттям, що відповідають нормативним вимогам (ЦСР 9);
- майже вдвічі збільшити кількість робочих місць у сфері туризму (ЦСР 11);
- майже у 2 рази збільшити частку спалених та утилізованих відходів у загальному обсягу їх утворення (ЦСР 12);
- майже в 6 разів збільшити чистий притік іноземних інвестицій (ЦСР 17);
- збільшити кількість проектів, що реалізовані на умовах державно-приватного партнерства, до 45 (ЦСР 17);
- забезпечити 100 % затвердження регіонами стратегій розвитку та планів заходів щодо їх реалізації за участю громадськості (ЦСР 11).

Зважаючи на зазначене «Стратегія сталого розвитку міста Бурштин до 2030 року» (далі – Стратегія-2030) ставить за мету визначення завдань і цільових показників розвитку міста до 2025 р. (проміжне завдання) та 2030 р., які б враховували:

- принципи та завдання Глобальної стратегії сталого розвитку ООН;
- цільові індикатори, визначені в Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна»;
- завдання, визначені відповідно до діючої «Стратегії розвитку міста Бурштин до 2020 року» (далі – Стратегія-2020), розробленої за підтримки компанії ДТЕК в рамках програми соціального партнерства.

Цілі сталого розвитку – 2030 наведено на рис.1.2.

Слід зауважити, що концепції сталого розвитку міст і населених пунктів завжди відводилося важливе місце серед загальних аспектів сталого розвитку. Серед міжнародних документів, які відображають особливості сталого розвитку міст і населених пунктів, слід виділити: Програму дій ООН «Порядок денний на XXI століття» і нову Глобальну стратегію сталого розвитку до 2030 року; «Стамбульську декларацію по населених пунктах» і «Порядок денний ХАБІТАТ», прийняті на Міжнародній конференції ООН зі сталого розвитку населених пунктів; матеріали засідань Комісії ООН по населеним територіям і сесій Комітету з населених пунктів (ЄЕК ООН); «Керівні принципи планування сталого розвитку населених пунктів ЄЕК ООН».

В Україні основними документами, що на сьогоднішній день регулюють політику реалізації принципів сталого розвитку міст і населених пунктів, є Національна доповідь «Цілі Сталого Розвитку: Україна» та «Концепція сталого розвитку населених пунктів», схвалена Постановою Верховної Радою України від 24.12.1999 р. №1359-XIV, дія якої поширюється на довгостроковий період – до 2020 року.

Сталому розвитку міст і населених пунктів присвячена окрема ціль (Ціль 11) в Національній доповіді «Ціль сталого розвитку: Україна». Для її досягнення визначені такі завдання:

11.1. Забезпечити доступність житла.

11.2. Забезпечити розвиток поселень і територій виключно на засадах комплексного планування та управління за участю громадськості.

11.3. Забезпечити збереження культурної і природної спадщини із залученням приватного сектору.

11.4. Забезпечити своєчасне оповіщення населення про надзвичайні ситуації з використанням інноваційних технологій.

11.5. Зменшити негативний вплив забруднюючих речовин, у т. ч. на довкілля міст, шляхом використання інноваційних технологій.

11.6. Забезпечити розробку і реалізацію стратегій місцевого розвитку, спрямованих на економічне зростання, створення робочих місць, розвиток туризму, рекреації, місцевої культури і виробництво місцевої продукції.

Зазначені завдання окреслюють стратегічні орієнтири щодо трансформації міст у «сталі та розумні» та забезпечують підґрунтя для визначення показників, досягнення яких свідчатиме про сталість розвитку міст.

Згідно «Концепції сталого розвитку населених пунктів» їх сталий розвиток визначається як *«соціально, економічно і екологічно збалансований розвиток міських і сільських поселень, спрямований на створення їх економічного потенціалу, повноцінного життєвого середовища для сучасного та наступних поколінь на основі раціонального використання ресурсів»*.

Іншими словами, сталий розвиток гарантує поступове зростання якості проживання і оптимального розвитку міст. Це визначається трьома взаємопов'язаними групами стратегічних пріоритетів: сталим економічним розвитком, що забезпечить необхідні

матеріальні умови для існування і розвитку суспільства; формуванням висококомфортного, екологічно забезпеченого, естетично привабливого життєвого середовища; забезпеченням раціонального господарювання, яке включає раціональне використання наявних ресурсів, комплексне планування та ефективне управління розвитком міста (рис. 1.1):

- Стратегічний пріоритет 1 (СП1): **Стала економіка міста**
- Стратегічний пріоритет 2 (СП2): **Комфортні умови проживання**
- Стратегічний пріоритет 3 (СП3): **Раціональне господарювання**

11 СТАЛИЙ РОЗВИТОК МІСТ ТА СПІЛЬНОТ 	<i>Ціль 11. Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів</i>	<i>Стратегічні пріоритети розвитку міста</i>
• Забезпечити розробку і реалізацію стратегій місцевого розвитку, спрямованих на економічне зростання, створення робочих місць, розвиток туризму, рекреації, місцевої культури і виробництво місцевої продукції		СП1: Стала економіка міста
• Забезпечити доступність житла • Забезпечити збереження культурної і природної спадщини із залученням приватного сектору • Зменшити негативний вплив забруднюючих речовин, у т. ч. на довкілля міст, шляхом використання інноваційних технологій • Забезпечити своєчасне оповіщення населення про надзвичайні ситуації з використанням інноваційних технологій		СП2: Комфортні умови проживання
• Забезпечити розвиток поселень і територій виключно на засадах комплексного планування та управління за участю громадськості		СП3: Раціональне господарювання

Рис. 1.1. Групування завдань Цілі 11 за трьома стратегічними пріоритетами сталого розвитку міста

**ЦІЛІ
СТАЛОГО
РОЗВИТКУ - 2030**

Рис. 1.2. Цілі Сталого Розвитку, адаптовані до умов національного розвитку України

Три стратегічні пріоритети охоплюють весь комплекс характеристик, притаманних «сталим і розумним» містам.

СП1 «Стала економіка міста» передбачає:

- підвищення конкурентоспроможності промислового виробництва на засадах сталого розвитку, покращення інвестиційного клімату, розвиток бізнес-середовища;
- забезпечення зростання доходів населення, створення нових робочих місць, підвищення рівня зайнятості населення.

СП2 «Комфортні умови проживання» характеризується:

- забезпеченням високого рівня якості життя населення за рахунок покращення медичного обслуговування, високої якості освіти, створення безпечних умов проживання, розвитку спорту, туризму, рекреації, місцевої культури;
- забезпеченням сталого екологічного розвитку міста за рахунок зниження впливу негативних факторів на довкілля міста;
- розвитком якісної транспортної, дорожньої, комунальної інфраструктури міста.

СП3 «Рациональне господарювання» включає:

- забезпечення енергоефективності будівель і споруд у місті;
- раціональне використання водних та енергетичних ресурсів;
- забезпечення комплексного планування та прозорого врядування за участю громади міста.

Слід зазначити, що забезпечення сталого розвитку міста не обмежується необхідністю реалізації лише ЦСР-11. У кожній з 17-ти ЦСР містяться завдання, які мають безпосереднє відношення до сталого розвитку міст. Цілий ряд показників, які мають бути притаманні «сталим і розумним» містам, залежать від виконання окремих завдань, які передбачені іншими Цілями сталого розвитку (Додаток 1).

Аналіз цих завдань дозволив виявити взаємозв'язок між трьома стратегічними пріоритетами сталого міського розвитку, визначених в рамках ЦСР-11, та іншими ЦСР, визначеними у Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна». Фактично досягнення стратегічних пріоритетів сталого розвитку міста залежить від ступені реалізації не лише завдань ЦСР 11, а й тринадцяти інших Цілей сталого розвитку на національному рівні (рис. 1.3).

Моніторинг та аналіз завдань, що містяться у цих 13-ти ЦСР та мають безпосереднє відношення до забезпечення сталого розвитку міста, дає змогу визначити цільові напрями і завдання, на реалізацію яких має бути спрямована Стратегія сталого розвитку м. Бурштин, та структурувати їх у відповідності до стратегічних пріоритетів (рис. 1.4).

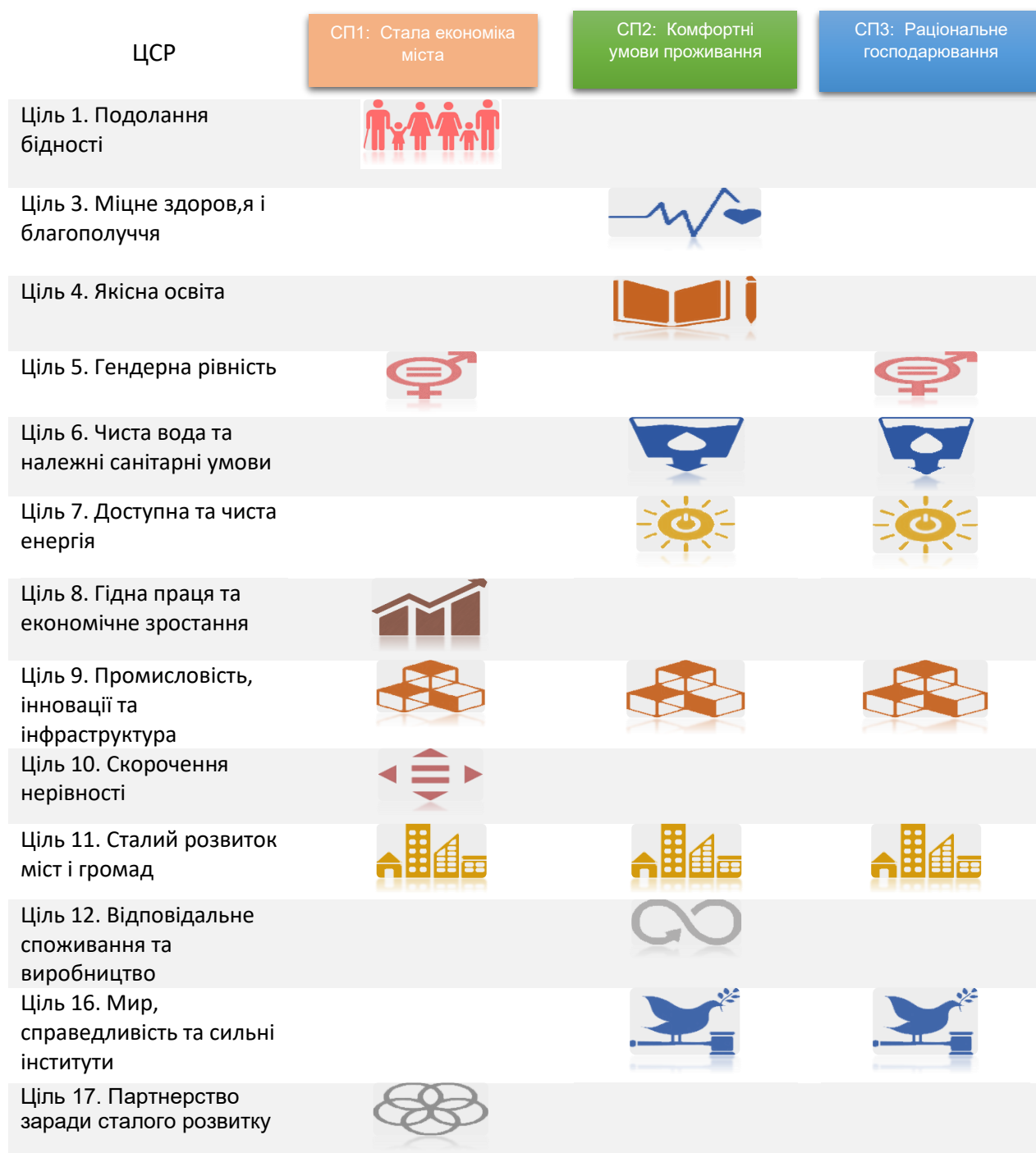

Рис. 1.3. Взаємозв'язок стратегічних пріоритетів сталого розвитку міст з національними ЦСР

Національні ЦСР		СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ СТАЛОГО МІСЬКОГО РОЗВИТКУ						
		СП1: Стала економіка міста		СП2: Комфортні умови проживання			СП3: Рациональне господарювання	
		Конкурен- тоспроможність економіки	Життєвий рівень населення	Якість життя населення	Якість довкілля	Розвиток міської інфраструктури	Ресурсо-, енерго- ефективність	Стале планування і управління
	Ціль 1. Подолання бідності		x					
	Ціль 3. Міцне здоров'я і благополуччя			x				
	Ціль 4. Якісна освіта			x				
	Ціль 5. Гендерна рівність		x					x
	Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови				x	x	x	
	Ціль 7. Доступна та чиста енергія					x	x	
	Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання	x	x					
	Ціль 9. Промисловість, інновації та інфраструктура	x				x		x
	Ціль 10. Скорочення нерівності		x					
	Ціль 11. Сталий розвиток міст і громад	x	x	x	x	x	x	x
	Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво				x		x	
	Ціль 16. Мир, справедливість та сильні інститути			x				x
	Ціль 17. Партнерство заради сталого розвитку	x						

Рис. 1.4. Вплив національних ЦСР на реалізацію стратегічних пріоритетів сталого розвитку міст

Формалізація та оцінка можливостей щодо досягнення цільових показників визначених стратегічних пріоритетів дозволяє структурувати наявні (стартові) характеристики поточного соціально-економічного стану міста Бурштин в системі координат національних Цілей сталого розвитку, а також визначити індикатори, за якими має здійснюватися оцінка стану виконання завдань Стратегії сталого розвитку м. Бурштин.

Деталізація структурних елементів стратегічних пріоритетів здійснена у вигляді дерева цілей, яке використовується як основа для підготовки Стратегії сталого розвитку м. Бурштин в контексті Глобальної стратегії сталого розвитку ООН з урахуванням її адаптації до умов національного розвитку (рис. 1.5).

Рівень. 1. На верхньому рівні дерева цілей – **основна мета** Стратегії-2030 (фокус проблеми) - забезпечення сталого розвитку міста Бурштин.

Рівень 2. **Складовими** сталого розвитку є сталий соціально-економічний розвиток і сталий соціально-екологічний розвиток міста.

Рівень 3. Основними **стратегічними пріоритетами** досягнення цих цілей є забезпечення сталого економічного розвитку міста (СП1), створення комфортних умов проживання (СП2) і здійснення раціонального господарювання у місті (СП3).

Рівень 4. Для кожного стратегічного пріоритету визначено декілька **стратегічних напрямів** розвитку. Так, створення сталої економіки міста передбачає посилення конкурентоспроможності території та підвищення життєвого рівня мешканців міста. Створення комфортних умов проживання передбачає високий рівень якості життя населення, сприятливе навколишнє середовище та розвинену інфраструктуру міста. Раціональне господарювання передбачає діяльність за такими напрямками, як раціональне використання ресурсів і високий рівень енергоефективності, а також забезпечення сталого управління у місті за активної участі громадськості.

Рівень 5. Для кожного напрямку сталого розвитку визначено узагальнені завдання (**стратегічні цілі**). Наприклад, створення конкурентної економіки міста потребує вирішення завдань, пов'язаних зі створенням необхідного інвестиційного клімату та всебічним розвитком бізнес-середовища. Підвищення життєвого рівня населення міста потребує вирішення таких завдань, як подолання нерівності у доходах, розвиток системи соціальної допомоги та створення умов для підвищення рівня зайнятості населення.

Рівень 6. Кожному індикатору п'ятого рівня ієрархії цього дерева цілей відповідає певний перелік показників, за допомогою яких здійснюється контроль за досягненням визначених в Стратегії цілей.

Система показників нижчого (шостого) рівня, їх значення станом на кінець 2017 року, а також прогнозні значення (на 2020 , 2025 і 2030 роки) наведені у Додатку 2. У той же час, цільові показники для 2030 року мають уточнюватися за результатами моніторингу виконання Стратегії на щорічній основі.

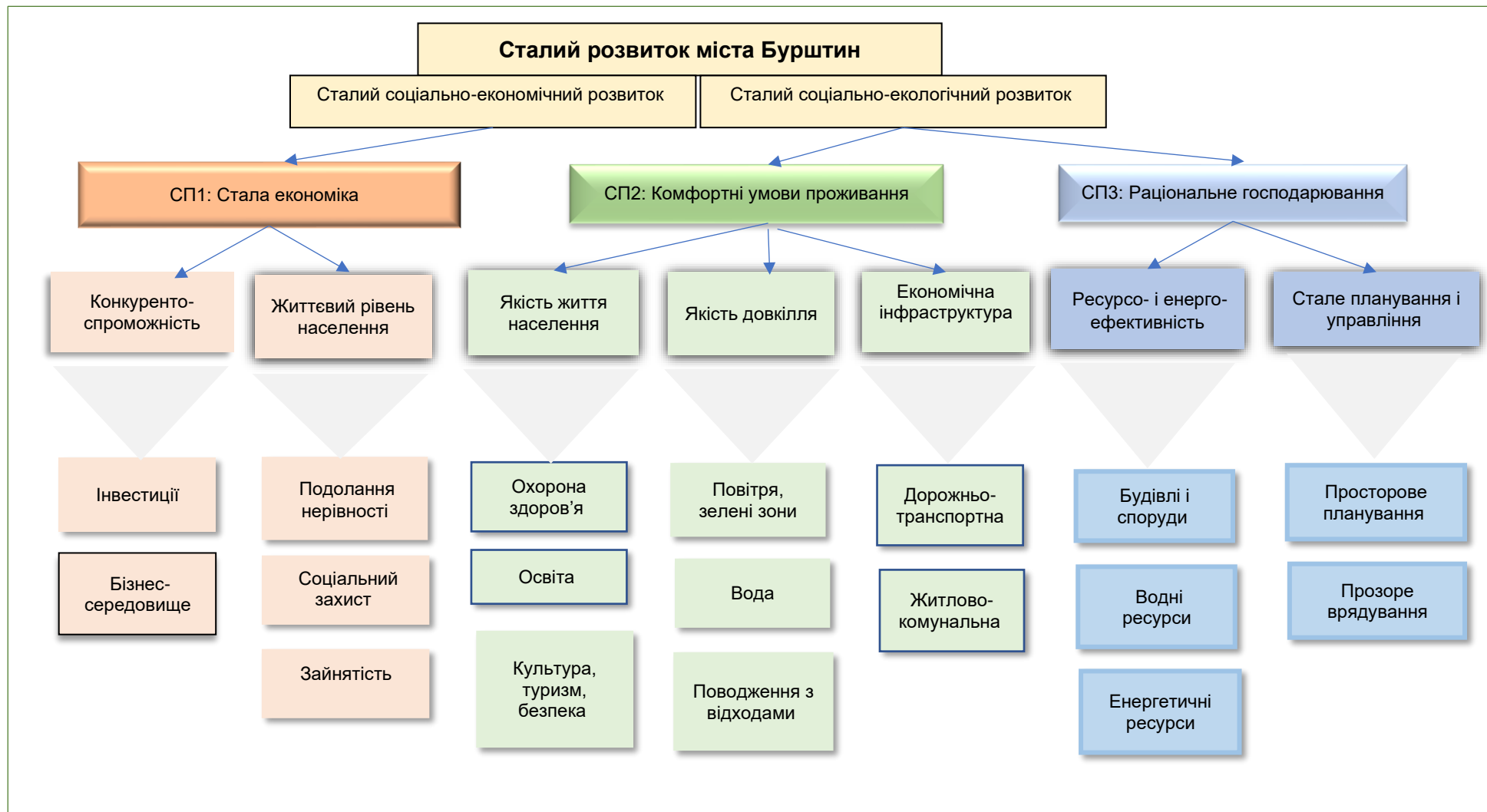

Рис. 1.5. Дерево цілей як основа для розробки Стратегії сталого розвитку міста Бурштин відповідно до національних ЦСР

РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА м. БУРШТИН

Рис. 2.1. Місто Бурштин

Бурштин – місто обласного підпорядкування на півночі Івано-Франківської області. Відстань до м. Івано-Франківськ: по шосейних дорогах – 44 км.; по залізниці – 57 км.

Місто розташоване на правому березі річки Гнила Липа, яка впадає у Дністер. До поверхневих вод міста належить Бурштинське водосховище площею 12,6 кв. м, яке було штучно створене на р. Гнила Липа для потреб спорудженої у 1964 році Бурштинської ТЕС. З урахуванням кількох великих ставків, водні ресурси території Бурштинської міської ради займають понад 50% всіх водойм Галицького району. Площа лісового фонду становить 10,69 га. Серед корисних копалин слід відмітити родовища цегляної сировини.

В середині 2015 р. Бурштинською міською радою було прийнято рішення від 24.06.2015 № 01/58-15 «Про добровільне об'єднання територіальних громад», яке передбачало створення об'єднаної Бурштинської міської територіальної громади з центром у місті Бурштин.

На кінець 2015 р. Кабінет Міністрів України своїм розпорядженням від 13.10.2015 №1077-р «Про затвердження перспективного плану формування територій громад Івано-Франківської області» затвердив межі Бурштинської міської ради обласного значення (рис. 2.2).

Рис. 2.2. Межі спроможної Бурштинської територіальної громади (згідно Розпорядженню КМУ від 13.10.2015 №1077-р)

Змінами до цього розпорядження від 12.04.2017 та 17.01.2018 р. Кабінет Міністрів України визначив м. Бурштин як адміністративний центр спроможної Бурштинської територіальної громади, до складу якої входять 11 територіальних громад (табл. 2.1)

Таблиця 2.1

Перелік територіальних громад, що входять до складу спроможної Бурштинської територіальної громади

№	Територіальні громади, що входять до складу спроможної Бурштинської ТГ	Населені пункти	Населення, осіб (станом на 01.01.2015 р.)	Відстань від м. Бурштин, км
1	Бурштинська ТГ	м. Бурштин	15361	0
		с. Вигівка	358	1
2	Озерянська ТГ	с. Озеряни	394	6
		с. Слобода	422	7
3	Коростовичівська ТГ	с. Коростовичі	444	4
		с. Куропатники	361	4
4	Насташинська ТГ	с. Насташине	806	5
		с. Куничі	200	6
5	Тенетниківська ТГ	с. Тенетники	446	14
		с. Новий Мартинів	367	14
6	Старомартинівська ТГ	с. Старий Мартинів	414	9
		с. Різдвяни	189	9
7	Дем'янівська ТГ	с. Дем'янів	1498	4

№	Територіальні громади, що входять до складу спроможної Бурштинської ТГ	Населені пункти	Населення, осіб (станом на 01.01.2015 р.)	Відстань від м. Бурштин, км
8	Бовшівська ТГ	с. Бовшів	1304	9
9	Задністрянська ТГ	с. Задністрянськ	1171	8
10	Юнашківська ТГ	с. Юнашків	790	9
11	Сарниківська ТГ	с. Сарники	707	12
		с. Діброва	346	11
		с. Заливки	31	14

Процес створення спроможної Бурштинської ТГ носить довгостроковий характер, потребує юридично затвердженого статусу і на сьогодні ще далекий до свого завершення. Зокрема, чекає на своє вирішення питання щодо зміни в установленому законом порядку меж Галицького та Рогатинського районів Івано-Франківської області, оскільки до складу спроможної Бурштинської ТГ передбачається входження деяких населених пунктів суміжного району (с. Сарники, с. Діброва, с. Заливки, с. Юнашків).

Очікується, що спроможна Бурштинська ТГ стане другою за чисельністю і територією серед громад Галицького району. Вона об'єднає 9 територіальних громад з Галицького району та 2 - з Рогатинського району (Сарниківська ТГ, Юнашківська ТГ). В цілому, спроможна Бурштинська ТГ буде складатись з адміністративного центру м. Бурштин та 18-ти сіл довкола на відстані від 1 до 14 км. Загальна чисельність населення новоутвореної громади зросте до 25,6 тис. осіб, територія розшириться до 202,19 кв. км. Кількість закладів, що утримуються за рахунок бюджету органів місцевого самоврядування зросте до 79.

Таким чином, створення спроможної Бурштинської ТГ на основі приєднання до неї нових територіальних громад призведе до виникнення нових потенційних можливостей і загроз її розвитку, які мають бути враховані в «Стратегії сталого розвитку м. Бурштин до 2030 р.». Оскільки приєднання нових територіальних громад носить поступовий характер, на кожному етапі необхідно вносити зміни до Стратегії на основі аналізу позитивних і негативних факторів, які можуть виникнути у результаті такого приєднання.

На сьогоднішній день Бурштинська територіальна громада складається з **населення** міста Бурштин та села Вигівка загальною чисельністю 15482 осіб (в т.ч. м. Бурштин – 15133 осіб, с. Вигівка - 349 осіб). Територія Бурштинської міської ради займає площу 32,7 кв. км. В останні роки спостерігається тенденція до скорочення населення територіальної громади. Так, якщо у 2015 р. загальна кількість населення складала 15,7 тис. осіб, то у 2017 р. цей показник знизився до 15,5 тис. осіб. У 2017 р. загальне скорочення чисельності населення становило -109 осіб, природне скорочення, яке визначається як різниця між померлими (154 особи) та народженими (136) мешканцями міста, становило -18 осіб.

Транспортне сполучення з Бурштином здійснюється залізничним та автомобільним видами транспорту (рис. 2.2). За 4 кілометри на південь від міста розташована залізнична станція Бурштин II класу, що значно розширює діапазон транспортного залізничного сполучення. Крім того, через місто проходять три автомобільні шляхи:

- Н09 – національний автошлях державного значення «Львів – Рогатин – Івано-Франківськ – Рахів – Мукачеве». Автомагістраль Н09 проходить також повз відомий міжнародний гірськолижний курорт «Буковель», що має важливе стратегічне значення для міста. Загальна довжина автошляху – 422 км.
- Т0910 – територіальна автомобільна дорога «Бурштин – Калуш» довжиною 32,9 км.

- О091002 – обласний автошлях місцевого значення «Світанок – Бурштин».

В межах міста транспортне сполучення забезпечується: підприємствами міста, які організують доставку працівників до місця роботи; приватними підприємцями – юридичними та фізичними особами, які надають послуги таксі.

Загальна протяжність вулично-дорожньої мережі в межах територіальної громади становить 94,40 км, з них:

- дороги обласного значення - 7,50 км;
- комунальні дороги - 25,00 км;
- дороги місцевого значення - 61,90 км.

Менше половини доріг (43 %) мають тверде покриття. Їх загальна протяжність – 40,70 км. Протяжність велосипедних доріжок з твердим покриттям у місті становить 12 км.

Загальна площа вулично-дорожньої мережі в межах територіальної громади - 472,00 тис. кв. м; площа, відведена під паркування – 2,760 тис. кв.м.

До позитивних характеристик міста слід віднести досить високу щільність транспортної мережі у місті. Відношення протяжності доріг до площі міста становить 2,89 км/кв.км, у той час за нормативами ДБН Б.2.2-1-01 цілком допустимим є значення цього показника в інтервалі 1,5-2,5 км/кв.км.

Однак, інша ситуація спостерігається для доріг з твердим покриттям: щільність такої транспортної мережі дорівнює всього 1,24 км/кв.км, що відрізняється від допустимого нормативу. Крім того, 70 % доріг у місті потребує ремонту, і стан дорожньої інфраструктури продовжує погіршуватися.

У місті спостерігається досить високий рівень автомобілізації населення – 250 од. на 1 тис. нас. (у т.ч. легковими індивідуальними автомобілями – 209 од.). Цей показник ще не досягає рівня Києва (353 од.), однак перевищує середнє значення по Україні, яке становить 202 од. на 1000 населення.

Місцевий бюджет. Доходна частина міського бюджету м. Бурштин складається з загального і спеціального фондів. Загальний фонд місцевого бюджету у 2017 р. становив 128 555,2 тис. грн (100,7 % виконання) і наповнювався за рахунок:

- власних доходів - 62 205,5 тис. грн.;
- стабілізаційної дотації – 192,2 тис. грн.;
- субвенції з Державного бюджету – 65 838,8 тис. грн.;
- іншої субвенції з обласного бюджету – 313,2 тис. грн.;
- іншої субвенції з сільського бюджету с. Насташино — 5,5 тис. грн.

Спеціальний фонд місцевого бюджету у 2017 р. був виконаний на 114,8 % (10 124,9 тис. грн) і наповнювався за рахунок надходжень:

- власних доходів - 3 012,9 тис. грн.;
- іншої субвенції з обласного бюджету – 129,1 тис. грн. (в тому числі: на природоохоронні заходи 99,0 тис. грн., на придбання спортивного обладнання та інвентарю для Бурштинської ЗОШ № 3 – 30 тис. грн.);
- субвенції з бюджету Бовшівської сільської ради — 6 983,0 тис. грн. (на природоохоронні заходи).

Базовим джерелом наповнення загального фонду міста Бурштин залишився податок та збір на доходи фізичних осіб, питома вага якого склала 80,5% до обсягу доходів загального фонду і становила у 2017 р. 49 944,3 тис. грн. (табл. 2.2).

Основними платниками по даному виду платежу є :

- ВП ПАТ «Західенерго» Бурштинська ТЕС, надходження від якого займають 54,2% загальної суми;

- ВП ПАТ «Західенерго» «Галгеменерго», надходження від якого займають 10,5%;
- Відділ освіти і науки Бурштинської міської ради, надходження від якого займають 5,6 % в загальній сумі надходжень від цього податку.

Таблиця 2.2

Найбільші платники податків, що є базовими джерелами наповнення місцевого бюджету

Основні платники базових податків	Базові податки і збори			
	Податок на доходи фізичних осіб		Плата за землю	
	Тис.грн.	%	Тис. грн.	%
Всього, з них:	49944,3	100	3383,2	100
Бурштинська ТЕС	27055,9	54,2	2004,7	59,3
«Галгеменерго»	5223,3	10,5		
Відділ освіти і науки Міської ради	2675,3	5,6		
Галицька аграрна компанія			176,7	5,2
«Галнафтогаз»			52,6	1,6

Після законодавчих змін друге місце за обсягом надходжень до загального фонду міста Бурштин належить місцевим податкам і зборам, питома вага яких становить – 12,3 %. Основна роль в структурі місцевих податків і зборів відведена платі за землю та акцизним зборам. Основні надходження до місцевого бюджету у вигляді плати за землю забезпечують:

- ВП ПАТ «Західенерго» Бурштинська ТЕС - 59,2 % загальної суми плати за землю;
- Галицька аграрна компанія – забезпечує 5,2 % надходжень;
- ВАТ «Концерн Галнафтогаз», надходження від якого займають 1,6 % у загальній сумі плати за землю.

Загальна сума видатків місцевого бюджету у 2017 р. становила 136 085 тис. грн. Структура видатків місцевого бюджету м. Бурштин приведена у таблиці 2.3. Як бачимо, лівова частка бюджету (майже 76%) використовується на фінансування закладів освіти і охорони здоров'я, а також на соціальний захист населення.

Таблиця 2.3

Питома вага видатків загального фонду місцевого бюджету у 2017 р.

Структура видатків місцевого бюджету	Тис.грн	%
- фінансуванню закладів освіти	39109,4	30,0
- фінансування соціального захисту населення	34063,2	26,8
- фінансуванню установ охорони здоров'я –тис. грн.	24108,4	19,0
- фінансування органів місцевого самоврядування	10942,8	8,6
- реверсна дотація	6 935,4	5,5
- фінансування закладів культури	5 758,9	4,5
- фінансування житлового господарства	4 567,9	3,6
- інші заходи і видатки	505,1	0,4
- витрати на утримання доріг	484,7	0,38
- інші субвенції	210,0	0,17
- фінансування фізичної культури і спорту	119,5	0,09
- поточні трансферти органам державного управління	20,0	0,02
- проведення заходів з землеустрою	25,0	0,02

Місто Бурштин відноситься до категорії міст з моно-залежною економікою. **Найбільшим підприємством** міста є потужний промисловий комплекс - ДТЕК Бурштинська ТЕС (рис.2.3). Діяльність компанії ДТЕК впливає на всі сфери життя міста: формування місцевого бюджету (ДТЕК є основним платником місцевих податків), забезпечення високого рівня зайнятості і доходів населення (заробітна плата працівників підприємства вище від середньої зарплати по Україні).

Рис. 2.3. Бурштинська ТЕС

В цілому промисловий комплекс міста Бурштин представлений:

1. Потужним підприємством – Бурштинська ТЕС (постачання електроенергії, пари та кондиційованого повітря), що складає 99,8% у структурі промислової продукції міста та 23,7% - у такого ж показника по Івано-Франківській області;
2. КП «Житловик» (надання послуг водопостачання, каналізації, поводження з відходами), що складає 0,1% у структурі реалізованої продукції промисловості міста;
3. Підприємствами переробної промисловості (виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, елементи конструкцій збірні для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного) – 0,1%.
4. Підприємствами малого бізнесу, розвиток яких позитивно впливає на зростання економіки міста. Малий бізнес міста в основному зорієнтований на діяльність у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг для населення. Станом на кінець 2017 р. на території міста функціонували 78 підприємств малого бізнесу, зареєстровано більше 200 підприємців – фізичних осіб. Кількість зайнятих працівників у фізичних осіб-підприємців становить 784 осіб. Питома вага малих підприємств в обсягах реалізації продукції становить 65 %.

Другим важливим сектором економіки міста є сільське господарство, яке представлено діяльністю (рис. 2.4):

- господарств населення – 600 га (зернові культури і кормові коренеплоди, картопля);
- сільськогосподарськими підприємствами – 92 га (зернові культури і кормові коренеплоди, картопля);
- фермерськими господарствами – 52 га (зернові культури і кормові коренеплоди).

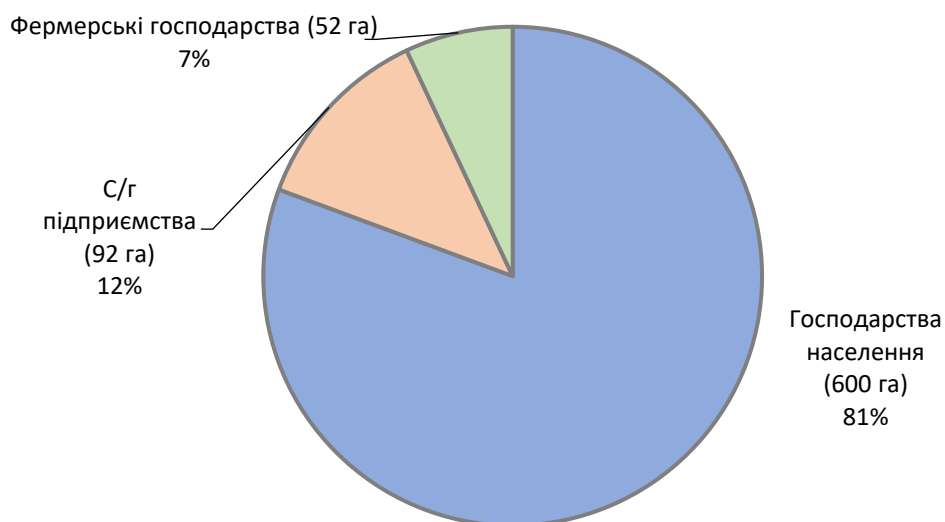

Рис. 2.4. Розподіл с/г угідь між категоріями господарств

Роль сільського господарства значно зростатиме в процесі створення спроможної Бурштинської ТГ, оскільки її розширення за рахунок сільського населення робить пріоритетним розвиток тих галузей економіки, які безпосередньо пов'язані з сільським господарством.

Незважаючи на позитивну динаміку економічного зростання, умови для забезпечення повної зайнятості населення працездатного віку у місті є недостатніми. Як наслідок, спостерігається тенденція до зростання безробіття серед молоді.

Певні проблеми існують у сфері **житлово-комунального господарства**. Слід відмітити, що на території міста Бурштин розташована п'ята частина житлового фонду району. Житловий фонд міста складається з 60% багатоквартирних будинків і 40% будинків приватного сектору. Основу житлового фонду м. Бурштин складають 4-х та 5-ти поверхові панельні будинки, побудовані у 1960-х роках. Близько 83% міського житла обладнано водопроводом, каналізацією, центральним опаленням, гарячим водопостачанням. В цілому до складу житлово-комунального господарства міста входять:

- 103 висотних житлових будинків, загальною площею 207 606 кв. м.;
- 39,2 км водопровідних мереж;
- 36,9 км каналізаційних мереж;
- 29,66 км теплових мереж;
- 57 км мереж зовнішнього освітлення;
- експлуатується 982 одиниці світлоточок.

Більше 45% житлових будинків міста мають рівень зносу більше 50%. Наявність ветхих та аварійних водопровідних мереж призводить до 23% втрат води у загальному використанні. Рівень зношеності теплових мереж міста оцінюється в 43,2%, що призводить до втрат теплової енергії в інженерних мережах на рівні 18%. Це значно перевищує нормативне значення втрат теплоенергії в Україні, яке оцінюється на рівні 12%.

Для підвищення якості надання комунальних послуг і створення надійної житлово-комунальної інфраструктури у місті необхідно виконати модернізацію мереж, звернувши особливу увагу на реалізацію заходів з підвищення енергоефективності житлових будинків.

Надання комунальних послуг у місті здійснюється Комунальним підприємством «Житловик», власником якого є Бурштинська міська рада. До складу цього підприємства

входять 4 господарства: житлово-експлуатаційне господарство, водоканалізаційне господарство, господарство благоустрою та озеленення, автотранспортне господарство. До напрямів діяльності КП «Житловик» відносяться:

- експлуатація житлового фонду, забезпечення безперебійної роботи інженерного обладнання;
- утримання прибудинкової території;
- забезпечення робіт по благоустрою міста;
- вивезення та утилізація сміття;
- надання послуг та обслуговування тепломереж, об'єктів теплового постачання;
- здійснення робіт по розробці артезіанських свердловин для забезпечення споживачів питною водою;
- підтримання в належному технічному стані обладнання та комунікацій водопровідно-каналізаційного господарства.

В галузі **освіти** в місті Бурштин функціонують:

- заклади загальної середньої освіти № 1, № 2, № 3;
- Бурштинська гімназія;
- міжшкільний навчально-виробничий комбінат.

Дошкільна освіта представлена: закладами дошкільної освіти № 1, № 2, № 3, № 6 та навчально-виховними комплексами м. Бурштин та с. Вигівка. Однак, місць у дитячих садочках недостатньо: коефіцієнт їх використання (кількість дітей на 1 місце) перевищує одиницю і становить 1,3. На кожного вихователя дитячого садочка припадає більше 9 дітей. Більшість закладів освіти потребує ремонту і реконструкції з метою підвищення їх енергоефективних характеристик.

Одним з показників ефективності освітньої діяльності є середнє навантаження на одного педагога. В європейських країнах на одного вчителя припадає у середньому 17 учнів. Приблизно такий же рівень (15 учнів на 1 вчителя) був і в Україні на початку 1990-х років, однак він знизився до 8 учнів на 1 вчителя у 2016 р. В Бурштині цей показник перевищує середнє значення по країні: на одного педагога припадає 9,3 учнів; на одного вихователя дитсадку – 9,7 дітей. Згідно з прогнозами, у наступні роки цей показник по місту буде зменшуватися, що не є позитивною тенденцією з огляду на європейський досвід. Навпаки, зростання цього показника може розглядатися як один із шляхів вирішення проблеми з підвищенням оплати роботи педагогів, що, в свою чергу, є запорукою покращення якості шкільної освіти. Однак, таке зростання має відбуватися у розумних межах, оскільки надмірне навантаження на вчителів призведе до протилежного результату.

У місті функціонують два заклади вищої освіти:

- Бурштинський енергетичний коледж Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (БЕК ІФНТУНФ). Він готує фахівців з обслуговування та монтажу теплоенергетичного устаткування на електростанціях, а також відкриває дві нові спеціальності по підготовці фахівців по землевпорядкуванню та екології.
- Бурштинський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету (ТЕК КНТЕУ), який готує спеціалістів за напрямками ресторанного та туристичного бізнесу.

Медичне обслуговування мешканців м. Бурштин здійснюється медичним лікувально-профілактичним багатопрофільним закладом – КО «Бурштинська центральна міська лікарня». Лікарня обслуговує 22,2 тис. населення: 15,2 - міського, 7,0 тис. - сільського населення Бурштинського куца. При лікарні функціонує відділення швидкої медичної допомоги. В лікарні працює 334 медичних працівників, серед яких 76 лікарів і 145 осіб середнього медперсоналу.

При цьому медичні установи тільки на 80% оснащені необхідним діагностичним обладнанням, більшість з них потребують ремонту, рівень підключення до системи Інтернет складає всього 30 %.

До закладів **культури**, що знаходяться у комунальній власності міста, відноситься Будинок культури ім. Т. Шевченка, клуб с. Вигівка, муніципальний оркестр, мережа бібліотек (Бурштинська масова бібліотека-філіал, Бурштинська міська дитяча бібліотека – філіал для дітей). Половина закладів культури потребують поточного і капітального ремонту, рівень оснащення необхідним обладнанням оцінюється на рівні 60%.

Будинок культури ім.Т. Шевченка — перший громадський культурний заклад міста, відомий з 1908 року, який поступово перетворився у Будинок культури. Важливу роль в культурному житті міста Бурштина і регіону відіграє Палац культури «Прометей» (недержавний сектор), в якому відбуваються всі важливі громадські події та урочистості. За своєю площею Палац культури «Прометей» є однією з найбільших будівель Галицького району. У будівлі розташовуються три зали загальною місткістю 900 осіб. Тут сконцентровано основні мистецькі гуртки для творчого розвитку дітей та молоді.

Найбільшим спортивним осередком міста є спортивний комплекс «Енергетик». Збудований у 1976 році він і у теперішній час залишається головним спортивним осередком **розвитку спорту**, оздоровлення та відпочинку. У місті функціонують 6 стадіонів, 6 спортивних залів, 16 спортивних майданчиків, 2 майданчики з штучним покриттям, плавальний басейн «Дельфін», спортивно-оздоровчий клуб зі східних єдиноборств «Сейдо» та дитячо-молодіжний клуб «Тайфун» з карате-до, секції з волейболу, баскетболу, футболу, хокею, авіамодельного будувannya, дитячо-юнацька школа веслування на байдарках і каное. Наявність водного каналу в місті дозволяє проводити регулярні тренування та змагання з веслування.

У місті збереглися цінні пам'ятки архітектури 18-19 ст. Найвідомішим є костел Святої Трійці, збудований у 1740 році як костел ордену тринітаріїв. До старовинних будівель Бурштина належить: церква Воздвиження Чесного Хреста, каплиця-усипальниця бурштинських графів роду Скарбеків-Яблуновських. Прикрашають місто: церква Святого Йосафата та жіночий монастир Служебниць Господа та Діви Марії з Матара. Крім того, діють музеї: Історико-етнографічний музей "Берегиня", Музей Визвольних змагань. Серед пам'яток і меморіалів міста: пам'ятник Т. Г. Шевченку; пам'ятник Вчителю; пам'ятник О. Басараб; Меморіальний сквер загиблим воїнам ВВВ; Символічна могила борцям за волю України.

Не зважаючи на значний **рекреаційний потенціал**, Бурштин не можна віднести до міст з розвиненою туристичною інфраструктурою. Кількість туристів, що відвідали місто протягом 2017 року, становить всього 2 особи на 1000 населення, в той час як, наприклад, Івано-Франківськ відвідало 8,5 туристів у розрахунку на 1000 мешканців міста.

Рівень відвідуваності туристами Івано-Франківської області в цілому складає 8,3 осіб на 1000 населення. За підсумками 2016 р. Івано-Франківська область займає третє місце по Україні за кількістю туристів. В області налічується близько 3,9 тис. місць історичної, природної, архітектурної та археологічної спадщини, понад 120 музеїв, туристичних маршрутів довжиною понад 400 км., 10 гірськолижних курортів. Для надання туристичних послуг створено понад 400 туристично-рекреаційних закладів, понад 800 садиб сільського зеленого туризму, зареєстровано близько 200 суб'єктів туристичної діяльності. За своїм туристично-рекреаційним потенціалом Івано-Франківська область здатна приймати до 8,3 млн. туристів щорічно і може стати рівноправним учасником туристичного простору Карпатського Єврорегіону. Однак наявний потенціал використовується далеко не в повному обсязі. Проблемним є нераціональне і нерівномірне використання ресурсів по території області.

Це в значній мірі відноситься і до території Бурштинської міської ради. Нераціональне і неефективне використання свого природного і історико-культурного потенціалу знижує рівень привабливості Бурштину для туристів.

В той же час, завдяки своєму рекреаційному потенціалу Бурштин може посісти вагомe місце в туристичній інфраструктурі області. На території Бурштинської міської ради зосереджені значні лісові ресурси, а водні ресурси займають понад 50% всіх водойм Галицького району.

Зазначена територія входить до складу Галицького національного природного парку (НПП), створеного у 2004 році, який розміщений в межах Галицького району і охоплює долину ріки Дністер та його допливів – Лімниці, Лукви, Гнилої Липи. Бурштинське водосховище належить до Галицького НПП на особливих умовах – воно входить до складу парку, але без вилучення у землекористувачів (рис. 2.5).

2.5. Карта-схема Галицького національного природного парку

Для розвитку туристичної інфраструктури міста необхідно використовувати переваги національних природних парків, пов'язані з природоохоронною діяльністю.

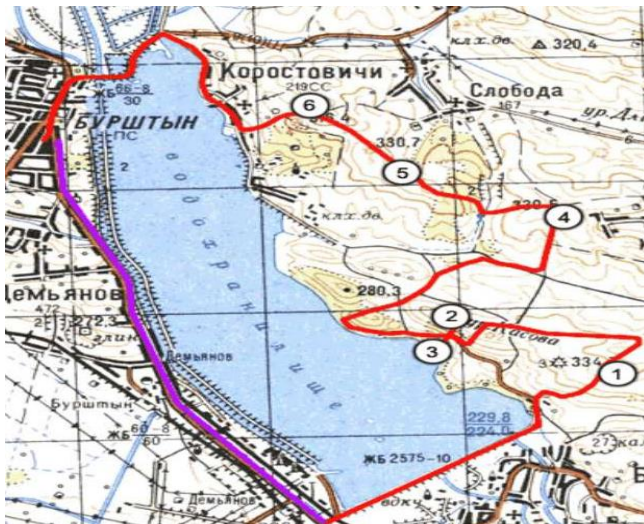
У м. Бурштин знаходиться контора Бурштинського лісництва, яке входить до структури Галицького НПП. Найбільш цінними у природоохоронному та рекреаційному значенні є:

- лісові урочища: «Корчева», «Тенетники»;
- лучно-степові ділянки: «Касова Гора», «Поділля», «Камінь» (околиці с. Коростовичі), «Озеряни»;
- водно-болотні комплекси: Бурштинське водосховище, риборозплідні ставки, р. Дністер.

На сьогодні на території лісництва функціонують еколого-пізнавальні стежки та туристичні маршрути - «На Замкову гору», «На Крилоську гору», «На стави», маршрут «Камінь – Сімлин», «Вздовж Бурштинського водосховища».

Завдяки тому, що Бурштинське водосховище практично не замерзає узимку, воно стало місцем зимівлі та міграції для більш ніж 40 видів птахів, чимало з яких занесені до Червоної книги України.

Це може бути використано у розвитку нового виду екологічного туризму - «бьордвотчингу» (спостереження за птахами). Цей вид туризму, який широко розвинений в західних країнах, поступово набуває поширення і в Україні, зокрема, на азово-чорноморському побережжі (рис. 2.6).

Умовні позначення:

- 1 - Касова гора;
- 2 – Повстанська криївка;
- 3 – Колонія сірих чапель;
- 4 – висота 330 м;
- 5 – Вікові верби;
- 6 – «Черепеха» (316,4 м)

2.6. Туристичний еко-маршрут вздовж Бурштинського водосховища

Однак, слід враховувати, що приналежність Бурштинського водосховища до національного парку накладає ряд обмежень. Так, згідно з чинним законодавством на території Галицького НПП встановлено диференційований режим щодо охорони, відтворення та використання природних комплексів та об'єктів. Його територія розподілена на функціональні зони:

- заповідну — площею 5105,0 га,
- регульованої рекреації — 4405,0 га,
- стаціонарної рекреації — 14,0 га
- господарську — 5160,8 га.

Заповідна зона - призначена для охорони та відновлення найбільш цінних природних комплексів, її режим визначається відповідно до вимог для природних заповідників. На території заповідної зони забороняється будь-яка господарська та інша діяльність, що суперечить цільовому призначенню цієї зони або порушує природний розвиток процесів та явищ.

Зона регульованої рекреації – призначена для короткострокового відпочинку та оздоровлення населення, огляду особливо мальовничих і пам'ятних місць; у цій зоні дозволяється влаштування та відповідне обладнання туристичних маршрутів і екологічних стежок.

Зона стаціонарної рекреації – призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів парку. У цій зоні можуть створюватися рекреаційні, туристичні комплекси. Однак, забороняється будь-яка господарська діяльність, що не пов'язана з цільовим призначенням цієї зони.

Господарська зона – у її межах проводиться господарська діяльність, знаходяться населені пункти, об'єкти комунального призначення Парку, а також землі інших землевласників і землекористувачів, що включені до складу Парку, на яких господарська діяльність здійснюється з дотриманням загальних вимог та обмежень, встановлених для зон антропогенних ландшафтів біосферних заповідників.

В основу Стратегії розвитку рекреаційно-туристичної інфраструктури міста Бурштин має бути покладена ідея природно-історико-культурної рекреації, яка базуватиметься на раціональному поєднанні природного, історично-культурного рекреаційного потенціалу території Бурштинської міської ради.

РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО СТАНУ І ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ МІСТА БУРШТИН

3.1. Рейтингова оцінка потенціалу міста на основі аналізу статистичних даних

Рейтингова оцінка стану та перспектив розвитку міста Бурштин здійснювалася на основі аналізу фактичних значень показників соціально-економічного стану міста (далі – показники) за 2017 рік, структурованих у системі координат національних ЦСР, та їх прогнозних значень на 2020, 2025 і 2030 роки.

Попередній аналіз наданих даних здійснювався базуючись на такому.

По-перше, перелік показників для рейтингового оцінювання був сформований на основі попереднього аналізу даних, наданих фахівцями Бурштинської міської ради (Додаток 2). У разі відсутності фактичних і прогнозних значень того чи іншого показника, він вилучався з переліку.

По-друге, у деяких випадках прогнозні значення показників були надані зважаючи на припущення, що існуючі в місті негативні тенденції будуть збережені. Тобто не враховувалася необхідність досягнення цільових національних індикаторів Цілей сталого розвитку в результаті запропонованих Стратегією заходів. Перенесення негативних тенденцій на майбутні періоди призвело до збільшення існуючого розриву між показниками, що характеризують ситуацію в місті, та індикаторами Цілей сталого розвитку. Зокрема це стосується таких показників, як «Рівень зайнятості населення», «Рівень безробіття серед молоді», «Відсоток закладів, що потребують ремонту», «Зношеність теплових мереж», «Частка доріг, що потребують ремонту» тощо. Якщо виходити з того, що існуюча ситуація залишиться незмінною і на наступні роки, це призведе до погіршення значень цих показників. У той же час, такі прогнози щодо наведених показників не можуть використовуватися як цільові індикатори досягнення Цілей сталого розвитку міста при розроблені і реалізації Стратегії.

По-третє, виходячи з вищезазначеного, надана фахівцями Бурштинської міської ради прогнозна інформація за деякими показниками розглядалася як характеристика соціально-економічного стану міста у 2030 році у випадку, якщо існуючий стан і тенденції будуть зберігатися і у наступних періодах. Для цих випадків система показників рейтингового оцінювання була доповнена новими прогнозними значеннями на 2030 р. (оптимальні значення або «Еталон»), які було визначено на основі аналізу відповідних індикаторів Національної доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна», а також порогових значень показників, прийнятих у вітчизняній і міжнародній практиці.

Оптимальні значення показників є орієнтирами для забезпечення ЦСР на міському рівні, їх досягнення є необхідною умовою успішної реалізації Стратегії сталого розвитку міста Бурштин.

Фактичні, прогнозні і оптимальні значення показників, що використовувалися для рейтингової оцінки стану і перспектив розвитку міста Бурштин, наведені у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Фактичні, прогнозні і оптимальні значення показників для рейтингової оцінки стану і перспектив розвитку міста Бурштин

<i>Показники</i>	<i>2017</i>	<i>2020</i>	<i>2025</i>	<i>2030</i>	<i>2030 Еталон*</i>
СП1: СТАЛА ЕКОНОМІКА					
Конкурентоспроможність міста					
Питома вага міста в економіці області, %	23,7	25,0	27,0	28,0	28
Темп росту виробництва промислової продукції, %	100,0	112,0	114,0	116,0	126,0
Обсяг реалізованої промислової продукції на душу нас., тис. грн.	723,460	810,725	923,714	1071,508	1072
Обсяг роздрібного товарообороту на душу нас., тис. грн.	9,470	9,944	10,640	11,704	12
Капітальні інвестиції на душу нас., грн.	1320,0	1550,0	1620,0	1740,0	1742,0
Питома вага непрацюючих і збиткових підприємств, %	8	7	7	7	0
Темп росту малих і середніх підприємств, %	100	101	103	105	113
Частка працівників малих, середніх підприємств і СПД, %	16	18	20	22	25,8
Питома вага малих підприємств в обсягах реалізації продукції, %	65	70	72	75	80
Життєвий рівень населення					
Відношення середньої зарплати до прожиткового мінімуму (1700 грн.), рази	5	6	7	8	8
Заборгованість з виплати зарплати на душу нас., грн.	6300,0	0	0	0	0
Співвідношення пенсіонерів до працездатного населення, рази	0,45	0,38	0,36	0,33	0,33
Відсоток населення, що потребує соціальної допомоги у загальній кількості населення, %	24	26	28	30	15
Відношення середньої пенсії до середньої зарплати, рази	0,26	0,3	0,35	0,37	0,40
Рівень зайнятості населення працездатного віку, %	80	75	72	70	87
Рівень безробіття серед молоді, %	12	14	15	15	10
Створення нових робочих місць за рік, од.	24	30	35	40	40
СП2: КОМФОРТНІ УМОВИ ПРОЖИВАННЯ					
Якість життя населення					
Рівень оснащення медичних установ обладнанням, %	80	80	80	80	100
Відсоток медичних установ, що потребують ремонту, %	100	100	100	100	0
Смертність дітей у віці до 5 років (на 1000 народжених)	7,1	7,0	6,8	6,7	6,5
Частка деструктивних форм хворих на туберкульоз в структурі вперше виявлених, %	50	20	17	15	15
Захворюваність на ВІЛ - інфекцію на 100 тис. нас.	12,8	12,5	12,3	12,0	8,0
Рівень первинної інвалідності серед дитячого населення (на 10 тис. дітей)	23,7	20,0	19,0	18,0	17
Загальна захворюваність на онкопатологію на 100 тис. дорослого населення	1939,3	1837,3	1800	1700,0	1700
Рівень первинної захворюваності на онкопатологію на 100 тис. населення	324,8	286,5	280	270,0	270
Частка хворих з 4 ст. серед вперше виявлених хворих на злоякісну новоутворення, %	25,0	20,9	18,0	16,0	15
Смертність у працездатному віці від неінфекційних захворювань (на 1000 нас.)	2,92	2,9	2,9	2,85	0,93
Рівень охоплення імунопрофілактикою згідно з Нац. календарем щеплень, %	80	80	80	80	95
Кількість медперсоналу на 1000 нас., осіб	18,8	20	20	20	35
Рівень оснащення медичних установ Інтернетом, %	30	32	35	36	100

Показники	2017	2020	2025	2030	2030 Еталон*
Відсоток місцевого бюджету на фінансування медичних закладів, %	17	15	16	16	20
Кількість дітей на 1 місце у закладах дошкільної освіти	1,3	1,3	1,2	1,1	1
Кількість дітей в садочках на 1 вихователя	9,7	9,4	9,3	9,3	11
Кількість школярів на 1 вчителя	9,3	9,2	9,2	9,2	11
Відношення зарплати у сфері освіти до сер. зарплати по області, рази	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5
Частка закладів освіти, що потребують ремонту, %	90	90	90	90	30
Відсоток місцевого бюджету на фінансування закладів освіти, %	28,0	30,0	32,0	35,0	35
Рівень забезпеченості населення закладами культури, %	80	80	90	95	100
Відсоток закладів культури, що потребують ремонту, %	50	50	50	50	0
Рівень оснащення закладів культури необхідним обладнанням, %	60	60	60	60	100
Кількість туристів на 1000 нас.	2	3	5	7	10
Оцінка рівня безпеки в місті (бали від 0 до 5)	2	3	3	3	5
Якість довкілля (екологічна безпека)					
Площа зелених насаджень на душу нас., кв.м	48,4	50,0	52,0	55,0	55,1
Темп зниження викидів забруднюючих речовин в атмосферу на душу нас., %	100	92,3	89,5	86,6	70
Наявність в місті екологічно небезпечних пром. підприємств (0 або 1)	0	0	0	0	0
Якість питної води (за 5-бальною шкалою)	4	4	4	4	5
Частка населення, що має доступ до безпечної питної води, %	78,7	80,0	85,0	85,0	100
Частка скидів забруднених стічних вод у загальному обсязі скидів, %	0	0	0	0	0
Питома вага захоронених і утилізованих ТПВ у загальному обсязі, %	97,9	97,5	97,0	96,5	100
Частка роздільного збору ТПВ, %	2,1	2,5	3,0	3,5	100
Розвиток інфраструктури міста					
Маршрутна мережа міста (кількість маршрутів)	2	2	2	2	4
Кількість задіяних транспортних засобів	2	2	2	2	4
Рівень зношеності міського транспорту, %	80	82	85	87	45
Частка доріг загального користування з твердим покриттям, %	45	48	50	52	70
Частка населення, що проживає за 3 км від дороги з твердим покриттям, %	0,1	0,2	0,5	0,6	0,09
Площа доріг / площа міста (ступінь охоплення)	5	6	8	8	10
Частка доріг, що потребує ремонту, %	70	68	80	75	30
Рівень забезпечення житлом (кв. м на душу нас.)	25,8	27,0	28,0	29,0	29
Частка населення, що має доступ до ЦВП, %	78,7	80,0	85,0	85,0	100
Рівень забезпеченості населення системами водовідведення, %	78,7	80,0	80,0	80,0	100
Теплопостачання населення, %	82,1	85,0	85,0	85,0	100
СПЗ: РАЦІОНАЛЬНЕ ГОСПОДАРЮВАННЯ					
Енергоефективність і ресурсозбереження					
Частка житла з рівнем зносу більше 50% (у т.ч. ветхе, аварійне)	45,5	46,5	47,5	48,5	35
Частка житлового фонду, що пройшла енергомодернізацію, %	0	0	0	0	50
Частка будівель бюджетної сфери, що пройшли енергомодернізацію, %	75	80	85	90	100
Темп зниження водоемності пром. виробництва (до рівня 2017)	100	97	95	93	70
Питома вага втрат води в загальному використанні, %	23	21	22	20	5
Частка ветхих та аварійних водопровідних мереж, %	8,7	9	10	12	5,4

Показники	2017	2020	2025	2030	2030 Еталон*
Втрати теплової енергії в інженерних мережах, %	17,9	18,5	19,0	19,5	12
Зношеність теплових мереж, %	43,2	45,0	50,0	55,0	31,4
Частка енергії, виробленої з відновлювальних джерел	0	0	0	0	12,2
Стале планування і управління					
Розширення території міста (з урахуванням нових ТГ), кв.км	32,71	44,8	45	45	45
Частка жінок серед депутатів місцевої ради, %	23	25	27	29	30
Рівень прозорості діяльності міської влади (бали від 0 до 10)	10	9	8	7	10

* Еталон – оптимальні значення (цільові орієнтири), досягнення яких є необхідною умовою успішної реалізації Стратегії сталого розвитку міста Бурштин

Результати рейтингового оцінювання на основі сформованої системи показників наведені у табл. 3.2.

Теоретичною базою проведених розрахунків є використання методів рейтингового дослідження. Так, розрахунок рейтингових оцінок базується на застосуванні методу порівняльного кількісного оцінювання, характерними рисами якого є високий рівень теоретичного обґрунтування, універсальність застосування та багатий досвід практичного використання. Для аналізу отриманих результатів виконується послідовне поєднання в єдиному технологічному циклі методу порівняльного кількісного оцінювання та матричних моделей стратегічного аналізу (зокрема, методу МакКінзі).

Згідно методології проведення розрахунків інтегральна оцінка оптимальних значень дорівнює 100 %, що є цільовим орієнтиром на 2030 рік, досягнення якого має свідчити про успішність реалізації Стратегії сталого розвитку міста.

Оскільки фактичне і прогнозне значення кожного показника не перевищує його оптимального значення, розраховані рейтингові оцінки не виходять за межі інтервалу [0; 100].

Таблиця 3.2

Рейтингові оцінки поточного стану та перспектив розвитку м. Бурштин за складовими сталого розвитку, %

Оцінки Індикаторів	Сталий розвиток міста	у т.ч. за стратегічними пріоритетами:		
		СП1: Стала економіка	СП2: Комфортні умови проживання	СП3: Раціональне господарювання
Оцінка поточного стану м. Бурштин у 2017 р.	65,1	63,4	69,1	62,1
Оцінка розвитку м. Бурштин у 2020 р.	72,9	78,9	71,6	66,1
Оцінка розвитку м. Бурштин у 2025 р.	74,2	81,7	73,5	64,5
Оцінка розвитку м. Бурштин у 2030 р.	75,3	85,7	74,1	62,1
ЕТАЛОН: Оптимальна оцінка сталого розвитку міста у 2030 р.	100	100	100	100
Оцінка невикористаного потенціалу (розрив між Еталоном і Оцінкою розвитку у 2030 р.), п.п.*	24,7	14,3	25,9	37,9

* Процентний пункт (п.п.) – використовується у разі визначення різниці між показниками, які розраховані у процентах

Згідно загальній оцінці, поточний стан соціально-економічного розвитку м. Бурштин на кінець 2017 р. становитиме 65,1 % від оптимального значення 100% (цільового орієнтиру соціально-економічного стану міста у 2030 році відповідно до ЦСР). При цьому найбільш слабкою та проблемною є складова «раціональне господарювання».

Якщо виходити з прогнозних значень показників, що були надані фахівцями Бурштинської міської ради, то у період до 2030 року в цілому спостерігатиметься тенденція до покращення соціально-економічного стану міста. Так, порівняно з 2017 р. показник, що характеризує загальний соціально-економічний розвиток міста, у 2020 р. зростає до 72,9 %; у 2025 р. – до 74,2 %, у 2030 р. – 75,3 %. Між тим, цей показник значно поступається оптимальному рівню 100%, досягнення якого має бути забезпечено в результаті реалізації заходів Стратегії сталого розвитку міста (рис. 3.1).

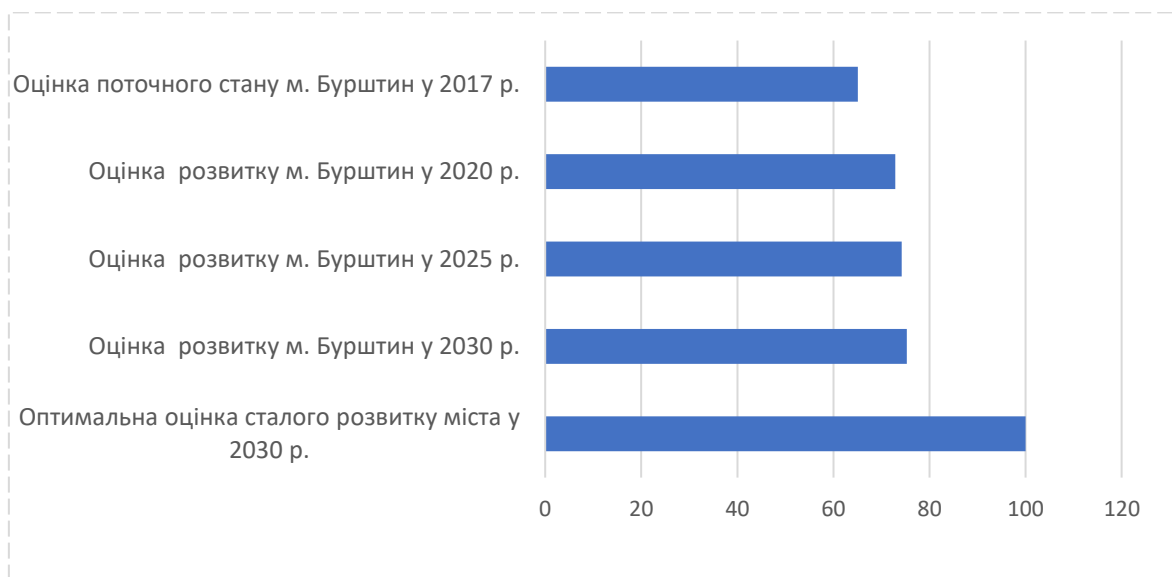

Рис. 3.1. Динаміка зростання значення інтегрованої рейтингової оцінки сталого розвитку міста до 2030 р.

Таким чином, відповідно до прогнозу щодо розвитку ситуації у місті Бурштин в умовах, якщо місто не здійснюватиме заходи, запропоновані новою Стратегією сталого розвитку міста (тобто, при збереженні існуючих тенденцій), найбільш сприятливими з точки зору досягнення ЦСР напрямами розвитку міста на період до 2030 р. стануть СП1 «Сталий економічний розвиток» і СП2 «Комфортні умови проживання». Проблемним є напрямок СП3 «Раціональне господарювання», де ситуація майже не змінюватиметься у майбутньому й залишиться на рівні 2017 р. (рис. 3.2).

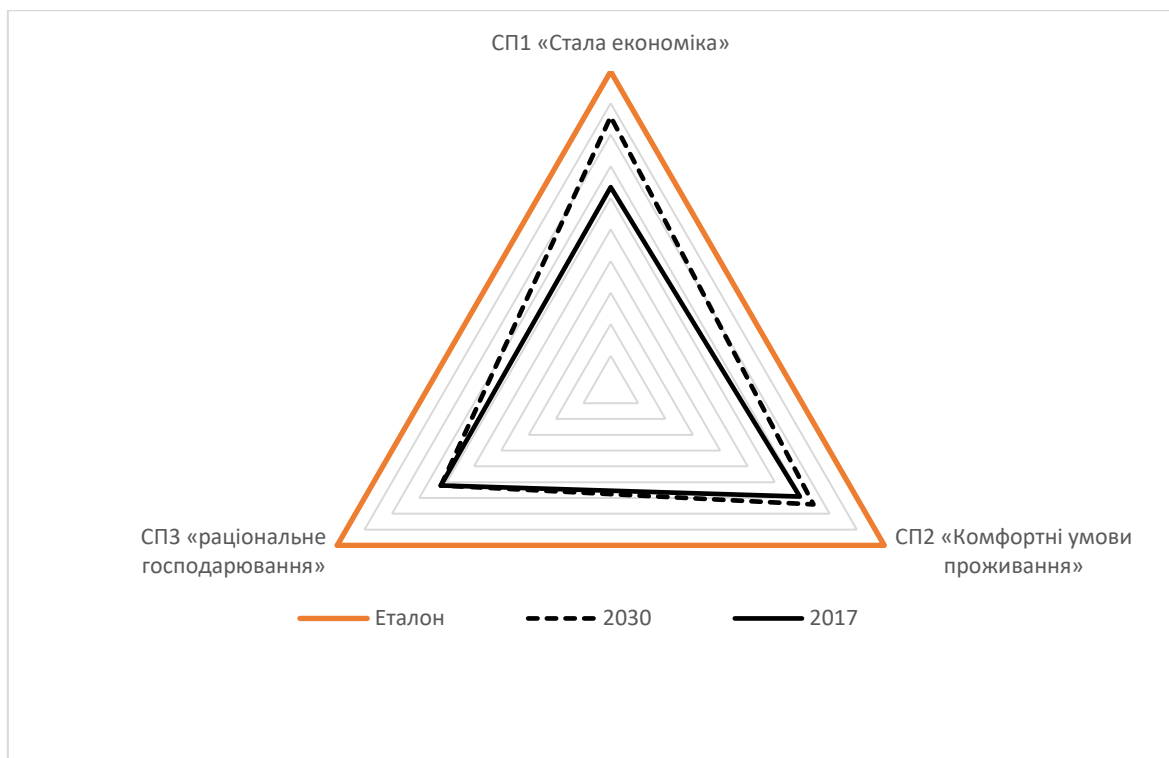

Рис. 3.2. Оцінка перспектив розвитку міста за стратегічними пріоритетами

Розрив між поточним станом розвитку економіки і соціальної сфери міста Бурштин та прогнозованим (при збереженні існуючих тенденцій) станом у період до 2030 р. стає ще більш наглядним при детальному аналізі результатів оцінювання за показниками нижчого рівня (Додаток 3). Проведена рейтингова оцінка свідчить про наявність значних розбіжностей як між поточним станом цих показників та прогнозами щодо їх зміни у майбутніх періодах, так і між їх прогнозними значеннями і оптимальною оцінкою потенціалу розвитку міста на 2030 р. (яка дорівнює 100%) (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Рейтингові оцінки основних напрямів сталого розвитку міста, %

№	Напрями сталого розвитку	2017	2020	2025	2030
1	Конкурентоспроможність (інвестиції, бізнес-середовище)	68,5	75,3	79,8	83,1
2	Життєвий рівень населення (доходи, соціальна допомога, зайнятість)	58,1	82,6	83,7	88,4
3	Якість життя населення (охорона здоров'я, освіта, культура, туризм, безпека)	59,6	65,4	71,2	73,1
4	Якість довкілля (якість повітря, води, зелені насадження, поводження з відходами)	74,1	75,9	77,8	77,8
5	Розвиток інфраструктури міста (дорожньо-транспортна, житлово-комунальна)	73,2	73,2	71,4	71,4
6	Енергоефективність і ресурсозбереження (енергоефективність будівель і споруд, раціональне використання водних і енергетичних ресурсів)	51,2	52,4	51,2	47,6
7	Стале планування і управління (просторове планування, прозоре врядування, активність громади)	83,3	92,9	90,5	90,5

Якщо базуватися на прогнозних показниках, наданих Бурштинською міською радою на період до 2030 р., то найбільш проблемними для міста є такі напрями розвитку, як «енергоефективність і ресурсозбереження» та «інфраструктура міста», де поточна ситуація має тенденцію до погіршення.

Незначне покращення прогнозується за напрямом «якість довкілля».

За іншими напрямками прогнозується позитивна динаміка росту, при цьому найбільшими темпами зростатиме життєвий рівень населення.

Дещо інша картина спостерігається, якщо порівнювати отримані оцінки з оптимальними значеннями – цільовими орієнтирами, які мають бути досягнуті за результатами реалізації Стратегії сталого розвитку міста, що відповідає національним індикаторам сталого розвитку, визначеним для України.

«Дистанція», яка має бути подолана в рамках реалізації Стратегії-2030 за кожним з напрямів, наочно продемонстрована на рис. 3.3.

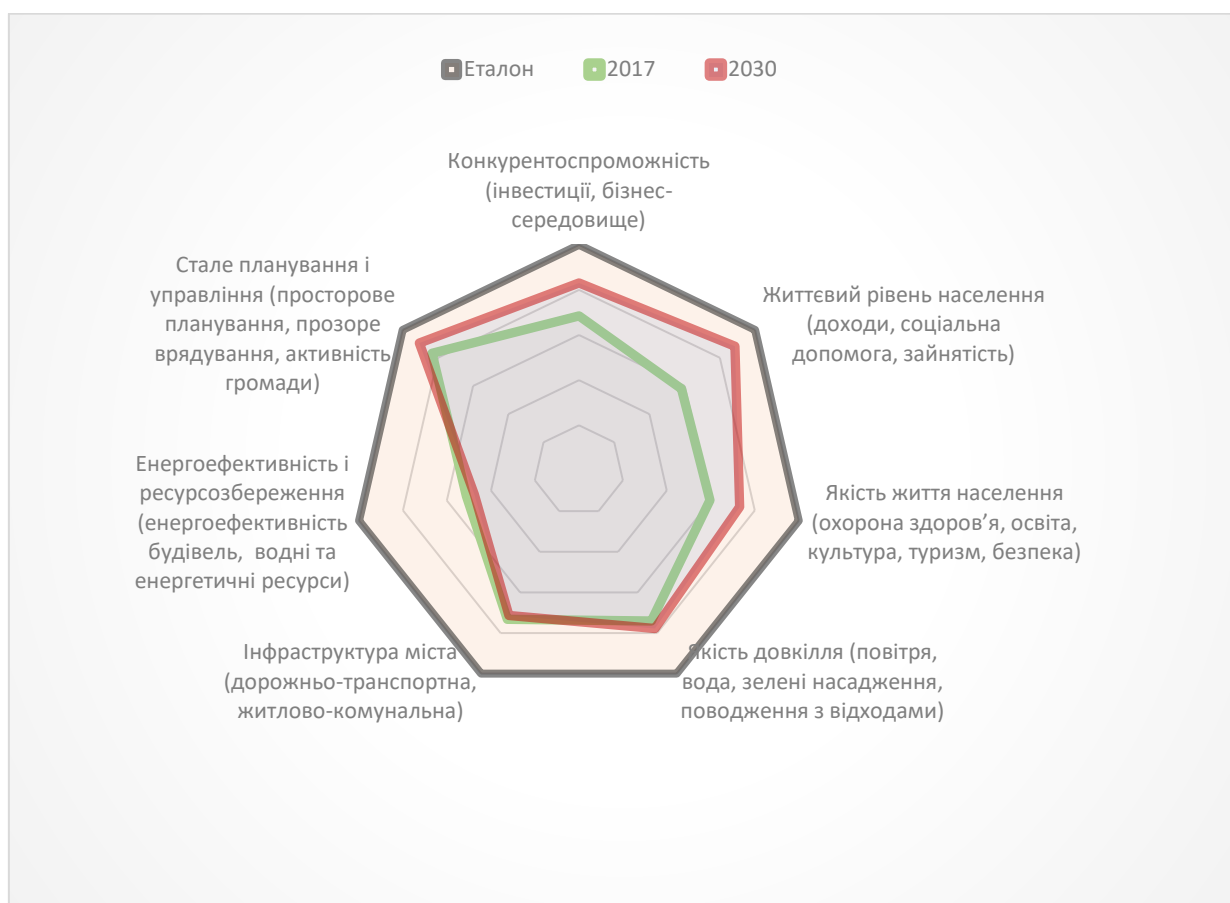

Рис. 3.3. Порівняння рейтингових оцінок поточного стану м. Бурштин у 2017 році з прогнозами на 2030 рік за основними напрямками розвитку

Для досягнення цільових орієнтирів Стратегії-2030 менш ніж за 13 років, що лишилися до 2030 року, необхідно докласти серйозних зусиль майже за кожним з напрямів «дерева цілей» стратегічного розвитку міста Бурштин. При цьому мають бути враховані реальні можливості зростання, які забезпечує наявний потенціал міста (як фінансовий, так і наявність необхідного кадрового потенціалу) (табл. 3.4).

Наприклад, одним з проблемних напрямів реалізації Стратегії-2030 є «Енергоефективність і ресурсозбереження». Для забезпечення високого рівня енергоефективності у місті до 2030 року необхідно реалізувати заходи, які мають покращити поточний стан у цьому напрямку майже у 2 рази (значення показників цього напрямку мають зрости на 95,31%). Досягнення цього цільового орієнтиру вимагатиме як

залучення значних фінансових ресурсів, у тому числі на засадах державно-приватного партнерства, так і фахівців відповідної кваліфікації. Існуючий на сьогодні у місті потенціал не зможе забезпечити такого зростання у майбутньому.

Таблиця 3.4

Порівняння напрямів сталого розвитку за прогнозом максимального і реального зростанням їх показників до 2030 р.

Стратегічні пріоритети	№	Напрями	Максимальне зростання, необхідне для досягнення ЦСР * (оптимального рівня)		Реально можливе зростання, забезпечене наявним потенціалом міста **	
			% приросту	Бали*** (0-10)	% приросту	Бали*** (0-10)
СП1	1	Конкурентоспроможність (інвестиції, бізнес-середовище)	45,98	5	21,31	5
СП1	2	Життєвий рівень населення (доходи, соціальна допомога, зайнятість)	72,12	8	52,15	10
СП2	3	Якість життя населення (охорона здоров'я, освіта, культура, туризм, безпека)	67,78	7	22,65	5
СП2	4	Якість довкілля (якість повітря, води, зелені насадження, поводження з відходами)	34,95	4	5,00	2
СП2	5	Розвиток інфраструктури міста (дорожньо-транспортна, житлово-комунальна)	36,61	4	-2,50	1
СП3	6	Енергоефективність і ресурсозбереження (енергоефективність будівель і споруд, раціональне використання водних і енергетичних ресурсів)	95,31	10	-7,03	0
СП3	7	Стале планування і управління (просторове планування, прозоре врядування)	20,05	2	8,64	3

* На скільки відсотків має зрости оцінка 2017 року для того, щоби було забезпечено досягнення еталонного рівня 2030 р. (100 %)

** На скільки відсотків має зрости оцінка 2017 року для досягнення прогнозного значення на 2030 р.

*** Ранжування за шкалою [0, 10]

Порівняння максимальних значень зростання з реальними можливостями міста на базі матриці МакКінзі дозволяє оцінити важливість кожного напрямку у досягненні Цілей сталого розвитку міста та встановити пріоритетність, яка має надана вирішенню відповідних завдань з боку виконавчого комітету міської ради м. Бурштин (рис. 3.4) ¹.

¹ Ідеальним вважається потрапляння у нижній квадрант матриці з високим рівнем потенціальних можливостей і високою оцінкою поточного стану

Реальне зростання, забезпечене наявними можливостями (потенціал міста)	Максимальне зростання, необхідне для досягнення цільових орієнтирів Стратегії сталого розвитку міста у 2030 р.		
	Значне (від 6 до 10)	Середнє (від 3 до 6)	Незначне (від 0 до 3)
Низький (від 0 до 3)	◦ Енергоефективність	◦ Інфраструктура міста ◦ Якість довкілля	
Середній (від 3 до 6)	◦ Якість життя населення	◦ Конкурентоспроможність	◦ Стале планування і управління
Високий (від 6 до 10)	◦ Життєвий рівень населення		

Рис. 3.4. Рівень важливості напрямів сталого розвитку за аналізом рейтингового оцінювання

Отже, найбільш проблемним для міста Бурштин очікується просування у напрямках, які безпосередньо пов'язаних з двома стратегічними пріоритетами (СП2 і СП3):

- Енергоефективність і ресурсозбереження;
- Якість життя населення;
- Якість довкілля;
- Інфраструктура міста.

Зважаючи на це, Стратегією сталого розвитку м. Бурштин мають бути передбачені заходи, які забезпечать зростання показників, що характеризують ці напрями, більш високими темпами, ніж це вважається можливим на сьогодні. Зважаючи на те, що реальні можливості міста щодо здійснення відповідних заходів в межах зазначених вище напрямів є досить обмеженими, їх плануванню необхідно приділити особливу увагу.

Більш значні потенційні можливості існують для успішного розвитку міста Бурштин за такими напрямами, як:

- Конкурентоспроможність міста;
- Життєвий рівень населення.

Лише один з напрямів розвитку міста на сьогодні демонструє високий стартовий рівень з достатнім внутрішнім потенціалом для подальшого розвитку:

- Стале планування і управління.

Для підвищення наочності отриманих висновків будемо використовувати досить простий підхід під умовною назвою «світлофор», який дозволяє за допомогою кольору привернути увагу до головних результатів оцінки.

Для характеристики результатів аналізу встановлено таку відповідність між кольорами світлофору і оцінками:

- Найбільш проблемні напрями сталого розвитку міста позначаються **червоним** кольором, який означає **вищий рівень небезпеки** з точки зору реалізації завдань в межах Стратегії-2030 (наявність значних проблем і загроз внутрішнього і зовнішнього характеру, які ускладнюють або роблять неможливим їх реалізацію). Це напрями, які потребують посиленої уваги з боку місцевої влади для пошуку шляхів протидії існуючим загрозам

- Напрями, що позначаються **жовтим** кольором відповідають **середньому рівню небезпеки** – існують як певні можливості міста щодо розвитку цих напрямів, так і проблеми, які становлять загрозу їх реалізації. Як можливості, так і проблеми урівноважуються оцінками середнього рівня.

- Найбільш сприятливі у реалізації напрями сталого розвитку позначаються **зеленим** кольором, що відповідає **нижньому рівню небезпеки**. Завдяки існуванню достатніх внутрішніх резервів щодо реалізації заходів за цими напрямами може бути забезпечено швидкий прогрес у виконанні Стратегії загалом. У свою чергу, це забезпечить позитивне сприйняття населенням міста діяльності міської влади у реалізації Стратегії.

Результат застосування системи «світлофор» до рейтингових оцінок наведено у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Результати рейтингової оцінки (принцип «світлофору»)

№	Напрями сталого розвитку	Висновки рейтингової оцінки (принцип «світлофору»)
1	Конкурентоспроможність (інвестиції, бізнес-середовище)	
2	Життєвий рівень населення (доходи, соціальна допомога, зайнятість)	
3	Якість життя населення (охорона здоров'я, освіта, культура, туризм, безпека)	
4	Якість довкілля (якість повітря, води, зелені насадження, поводження з відходами)	
5	Розвиток інфраструктури міста (дорожньо-транспортна, житлово-комунальна)	
6	Енергоефективність і ресурсозбереження (енергоефективність будівель і споруд, раціональне використання водних і енергетичних ресурсів)	
7	Стале планування і управління (просторове планування, прозоре врядування, активність громади)	

Поглиблений аналіз поточного соціально-економічного стану міста Бурштин на основі наданої інформації та отриманих рейтингових розрахунків дозволив виявити найбільш проблемні питання щодо реалізації напрямів, які мають найвищий рівень небезпеки («енергоефективність і ресурсозбереження», «розвиток інфраструктури міста», «якість життя населення», «якість довкілля»).

3.2. Комплексна оцінка потенціалу міста на основі поєднання результатів рейтингового і експертного аналізу

На сьогоднішній день у місті реалізується «Стратегія розвитку міста Бурштин до 2020 року» (Стратегія-2020), яка була розроблена у 2015 р. за підтримки компанії ДТЕК в рамках програми соціального партнерства. Бурштинська міська рада виступила основним замовником і виконавцем Стратегії-2020, а компанія ДТЕК – основним партнером і спонсором її реалізації. Стратегія-2020 інтегрується з цілями Стратегії регіонального розвитку Івано-Франківської області до 2020 року та Державної стратегії регіонального розвитку 2020. План реалізації Стратегії-2020 носить середньостроковий характер, його проекти розраховані на 3-річний період. Якщо термін виконання заходів проектів перевищує 3 роки, передбачається продовження цих проектів на наступні періоди.

Крім того, враховуючи перспективу створення спроможної Бурштинської територіальної громади, компанія ДТЕК у 2016 році ініціювала розроблення «Концепції стратегії розвитку громад Галицького району і м. Бурштин» (розробник - ГЦ «Ділові ініціативи»). Цей документ створювався з метою визначення стратегічних орієнтирів, які мають допомогти місцевій владі у перехідний період до повного завершення процесу створення ОТГ на території міста Бурштин.

При розробці цих стратегічних документів було виконано великий обсяг робіт, пов'язаних з проведенням, опрацюванням та аналізом результатів експертного опитування. Отримані результати залишаються актуальними і на сьогодні та дозволяють визначити думку експертного середовища щодо основних проблем і пріоритетів розвитку міста.

Виходячи з цього, вважається, що отримані результати, які концентрують думку експертного середовища про стан і перспективи розвитку міста, мають бути враховані при розробці «Стратегії сталого розвитку м. Бурштин до 2030 р.» (Стратегії-2030).

У червні 2018 р. було проведено додаткове експертне опитування, яке дозволило визначити думку експертного середовища щодо соціально-економічного розвитку міста Бурштин у теперішній час. На основі аналізу позитивних і негативних факторів, які здійснюють найбільш вагомий вплив на розвиток міста, експерти визначили головні пріоритетні напрями, які мають увійти до Стратегії-2030 (Додаток 4). Найбільші оцінки від експертів отримали напрями, пов'язані зі стратегічним пріоритетом СП2 «Комфортні умови проживання». Це, зокрема, поліпшення якості довкілля, розвиток системи освіти і охорони здоров'я, розвиток дорожньо-транспортної і житлово-комунальної інфраструктури міста.

Такі висновки в цілому збігаються з результатами опитування, проведеного в ході розроблення Стратегії-2020.

В дослідженні, яке передувало розробці Стратегії-2020, приймало участь три групи експертів:

- Експертна група 1: працівники Бурштинської ТЕС (анкетування 200 осіб);
- Експертна група 2: 110 експертів - представники місцевої влади, громадських організацій і бізнес-середовища міста;
- Робоча група у складі 23 осіб.

Кожна з цих груп експертів висловила своє бачення щодо перспективних напрямів розвитку міста.

Перші дві групи в своїх висновках в основному орієнтувалися на оцінку поточного стану й баченні найбільш перспективних завдань, що мають бути вирішені у найближчій перспективі.

На відміну від цього, третя група (яка складається з більш фахових експертів, що мають більш широкий погляд на предмет дослідження) оцінювала пріоритети розвитку міста не лише з позицій існуючих проблем та наявного потенціалу, але й з огляду на необхідність розширення потенціальних можливостей для успішної реалізації Стратегії-2020.

Слід зазначити, що пріоритетні напрями, визначені різними групами експертів, дещо не співпадають між собою і значно відрізняються від визначених у відповідності до ЦСР в рамках розроблення «Стратегії сталого розвитку м. Бурштин до 2030 р.». Такі відмінності пояснюються тим, що при проведенні експертного опитування не враховувалася необхідність адаптації цільових показників розвитку міста до Цілей Сталого Розвитку ООН.

У той же час, незважаючи на відмінності, існує й певний взаємозв'язок між пріоритетами, визначеними різними групами експертів, і напрямками сталого розвитку Стратегія-2030 (табл. 3.6-3.8)

Таблиця 3.6

Експертна група 1. Відповідність між напрямками розвитку міста, визначеними в Стратегії-2020 і Стратегії-2030

Стратегія-2020. Опитування працівників ТЕС		Стратегія -2030. Стратегічні пріоритети і напрями «дерева цілей» сталого розвитку			
Пріоритети	%	Напрями	%	Стратегічні пріоритети	%
Дорожня інфраструктура	35	Інфраструктура міста	51	СП2: «Комфортні умови проживання»	87
Соціальна інфраструктура	16				
Охорона здоров'я	12				
Освіта, культура, спорт	6	Якість життя	18		
Екологія	18	Якість довкілля	18	СП1: «Стала економіка»	7
Бізнес-середовище	7	Конкурентоспроможність міста	7		
-	-	Життєвий рівень населення	0		
Енергоефективність	6	Енергоефективність і ресурсозбереження	6	СП3: «Раціональне господарювання»	6
-	-	Стале планування і управління	0		
	100		100		100

Таблиця 3.7

Експертна група 2. Відповідність між напрямками розвитку міста, визначеними в Стратегії-2020 і Стратегії-2030

Стратегія-2020. Опитування експертів		Стратегія-2030. Напрями і Стратегічні пріоритети «дерева цілей» сталого розвитку			
Пріоритети	%	Напрями	%	Стратегічні пріоритети	%
Дорожня інфраструктура	20,55	Інфраструктура міста	37,82	СП2: «Комфортні умови проживання»	81
Соціальна інфраструктура	17,27				
Охорона здоров'я	14,91	Якість життя	31,27		
Освіта, культура, спорт	16,36				
Екологія	11,91	Якість довкілля	11,91		

Бізнес-середовище	9,09	Конкурентоспроможність міста	9,09	СП1: «Стала економіка»	9,09
-	-	Життєвий рівень населення	0		
Енергоефективність	9,91	Енергоефективність і ресурсозбереження	9,91	СП3: «Раціональне господарювання»	9,91
-	-	Стале планування і управління	0		
	100		100		100

Таблиця 3.8

Робоча група: Відповідність між напрямками розвитку міста, визначеними в Стратегії-2020 і Стратегії-2030

Стратегія-2020. Результат консенсусу Робочої групи		Стратегія-2030. Напрями і Стратегічні пріоритети «дерева цілей» сталого розвитку			
Пріоритетні напрями	Бали	Напрями	Бали	Стратегічні пріоритети	Бали
Конкурентоспроможність міста	9,92	Конкурентоспроможність міста	9,92	СП1	9,92
-		Життєвий рівень населення	0		
Розвиток соціальної сфери	9,96	Якість життя населення	12,33	СП2	12,21
Охорона здоров'я	13,52				
Екологія та довкілля	12,00				
Покращення технічного стану водопровідної системи	12,30	Інфраструктура міста	12,30		
Енергоефективність	11,08	Енергоефективність і ресурсозбереження	11,08	СП3	10,13
Активізація громади	9,18	Стале планування і управління	9,18		

Зважаючи на оцінку пріоритетів розвитку міста окремими експертними групами, проведено аналіз відповідності їх бачення тим стратегічним пріоритетам, які визначені в рамках Стратегії-2030. Отримані результати проілюстровані на рис. 3.5.

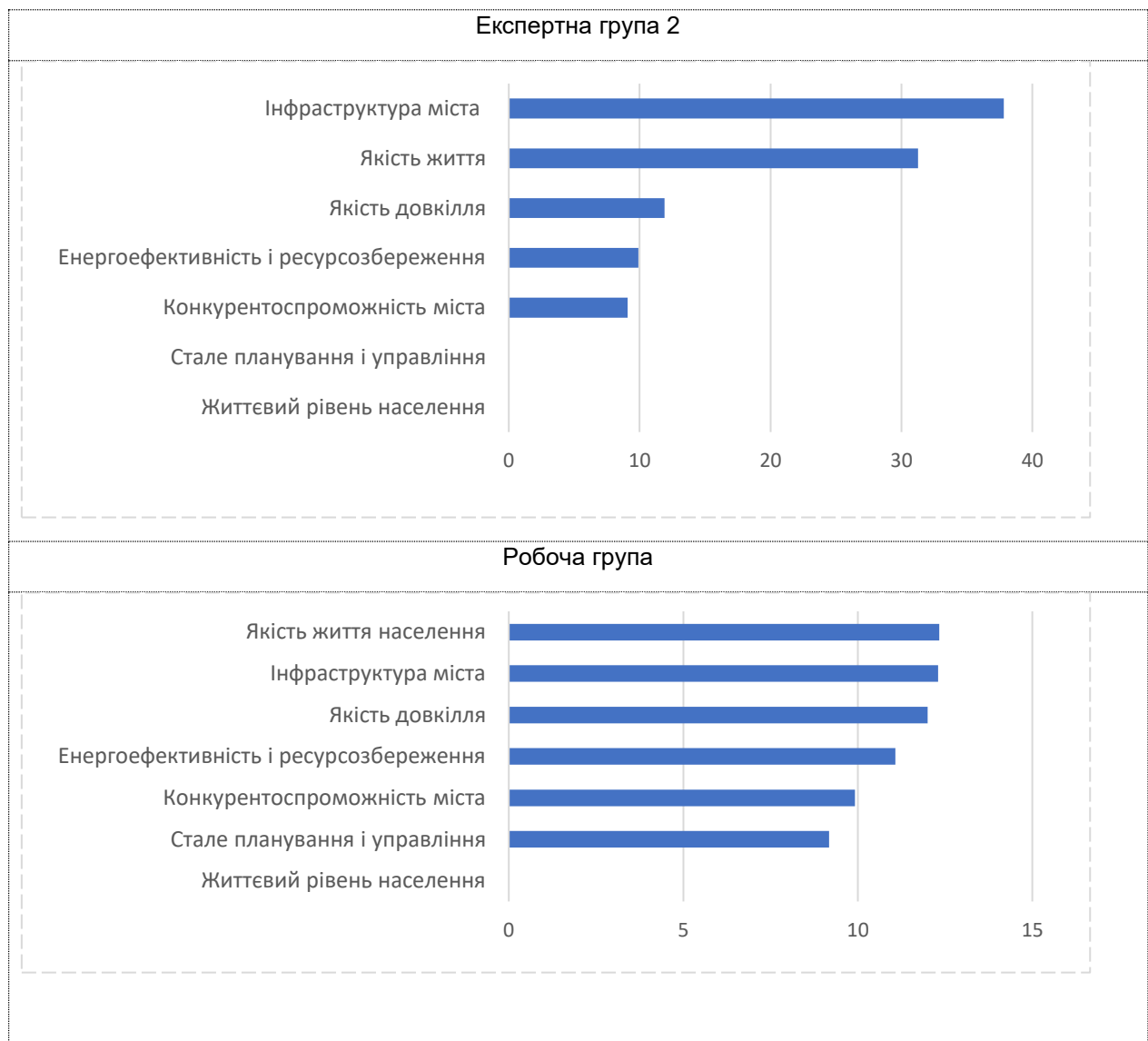

Рис. 3.5. Пріоритетність розвитку міста, визначена експертами, у відповідності до напрямів Стратегії-2030

Як видно з наведеної інформації, висновки експертного оцінювання щодо перспективних напрямів розвитку міста Бурштин значною мірою відрізняються як між собою, так й у порівнянні з результатами, отриманими за рейтинговою оцінкою даних офіційної статистики (табл. 3.4). Така відмінність оцінок має своє пояснення.

Експерти перших двох груп визначають важливість напрямів розвитку міста, виходячи з оцінки поточної ситуації, існуючих тенденцій і наявного потенціалу міста. В цьому їх підхід співпадає з рейтинговими оцінками на основі прогнозу, наданого фахівців Бурштинської міської ради: їх прогнозування на 2020, 2025 і 2030 роки також базується на врахуванні наявного потенціалу, існуючих тенденцій і реальних можливостей. Поєднання отриманих результатів дозволило врахувати думку експертів при визначенні оцінок реального потенціалу міста, який може забезпечити розвиток основних пріоритетних напрямів (рис. 3.6).

Сталий розвиток міста Бурштин до 2030 р.							
СП1: Стала економіка		СП2: Комфортні умови проживання			СП3: Раціональне господарювання		
Конкурентоспроможність міста	Життєвий рівень населення	Якість життя населення	Якість довкілля	Інфраструктура міста	Енерго-ефективність і ресурсозбереження	Стале планування і управління	
<i>Стратегія-2030: Реально можливе зростання, забезпечене наявним потенціалом міста (стат.дані), % приросту</i>	21,31	52,15	22,65	5,00	-2,50	-7,03	8,64
- Нормовані значення	0,49	1	0,52	0,21	0,08	0	0,27
<i>Стратегія-2020: Оцінка експертами пріоритетів розвитку, виходячи з реального потенціалу, %</i>	9,09	-	31,27	11,91	37,82	9,91	-
- Нормовані значення	0,24	-	0,83	0,32	1	0,26	-
Комплексні оцінки реального зростання напрямів сталого розвитку м. Бурштин до 2030 р.	0,36	1	0,67	0,26	0,54	0,13	0,27
Бали (0-10)	4	10	7	3	5	1	3

Рис. 3.6. Розрахунок комплексних оцінок реального потенціалу міста на основі об'єднання результатів рейтингового і експертного оцінювання

В основі аналізу, проведеного Робочою групою, та розрахунку рейтингових оцінок задля визначення максимально необхідного зростання показників для досягнення ними національних індикаторів Цілей сталого розвитку було використано однаковий підхід. В обох випадках аналіз має стратегічний характер і спрямований на довгострокову перспективу. Робоча група в своїх оцінках враховувала майбутній розвиток міста з точки зору досягнення цілей, визначених Стратегією-2020. При розрахунку рейтингових оцінок враховувалась необхідність досягнення цільових орієнтирів, визначених Стратегією-2030 відповідно до національних ЦСР.

Поєднання результатів рейтингового і експертного аналізу дозволило отримати більш виважені оцінки пріоритетності напрямів розвитку міста для досягнення Цілей сталого розвитку (рис. 3.7).

Сталий розвиток міста Бурштин							
	СП1: Стала економіка		СП2: Комфортні умови проживання			СП3: Раціональне господарювання	
	Конкурентоспроможність міста	Життєвий рівень населення	Якість життя населення	Якість довкілля	Інфраструктура міста	Енерго-ефективність і ресурсозбереження	Стале планування і управління
Стратегія-2030: Максимальне зростання, необхідне для досягнення ЦСР, % приросту	45,98	72,12	67,78	34,95	36,61	95,31	20,05
- Нормовані значення	0,48	0,76	0,71	0,37	0,38	1,00	0,21
Стратегія-2020: Оцінка Робочою групою важливості пріоритетних напрямів розвитку для успішної реалізації Стратегії, бали	9,32	-	12,33	12,00	12,30	11,08	9,18
- Нормовані значення	0,75	-	1,00	0,97	0,99	0,90	0,74
Комплексні оцінки максимального зростання напрямів сталого розвитку м. Бурштин до 2030 р.	0,61	0,76	0,85	0,67	0,68	0,95	0,47
Бали важливості для міста (1-10)	6	8	9	7	7	10	5

Рис. 3.7. Розрахунок комплексних оцінок максимального зростання показників за напрямками сталого розвитку на основі об'єднання результатів рейтингового і експертного оцінювання

В результаті було отримано комплексну оцінку, яка поєднує у собі результати рейтингових розрахунків на основі офіційної статистичної інформації з думкою експертів щодо потенціалу і перспектив розвитку міста.

Порівняння нових оцінок щодо досягнення максимально необхідного розвитку міста Бурштин з його реальними можливостями на базі матриці МакКінзі дозволило переглянути важливість кожного напрямку у досягненні Цілей сталого розвитку в рамках Стратегії-2030 з урахуванням як статистичної інформації, так і бачення й «відчуття» поточної ситуації експертним середовищем (рис. 3.8).

Реальне зростання, забезпечене	Максимальне зростання, необхідне для досягнення цільових орієнтирів Стратегії сталого розвитку міста у 2030 р.
---------------------------------------	---

наявними можливостями (потенціал міста)	(важливість напрямку)		
	Значне (від 6 до 10)	Середнє (від 3 до 6)	Незначне (від 0 до 3)
Низький (від 0 до 3)	Енергоефективність (10)		
Середній (від 3 до 6)	- Інфраструктура міста (7) - Якість довкілля (7) - Конкуренто-Спроможність (6)	Стале планування і управління (5)	
Високий (від 6 до 10)	- Якість життя населення (9) - Життєвий рівень населення (8)		

Рис. 3.8. Рівень важливості і складності реалізації напрямів сталого розвитку м. Бурштин за комплексним аналізом рейтингового і експертного оцінювання

Врахування експертної думки призвело до певних змін у визначення проблемних напрямів реалізації Стратегії-2030 (рис. 3.9).

Таблиця 3.9

Результати комплексного аналізу (принцип «світлофору»)

№	Напрями сталого розвитку	За комплексною оцінкою (рейтингові та експертні оцінки)	Для порівняння: рейтингові оцінки
1	Конкурентоспроможність (інвестиції, бізнес-середовище)		
2	Життєвий рівень населення (доходи, соціальна допомога, зайнятість)		
3	Якість життя населення (охорона здоров'я, освіта, культура, туризм, безпека)		
4	Якість довкілля (якість повітря, води, зелені насадження, поводження з відходами)		
5	Розвиток інфраструктури міста (дорожньо-транспортна, житлово-комунальна)		
6	Енергоефективність і ресурсозбереження (енергоефективність будівель і споруд, раціональне використання водних і енергетичних ресурсів)		

7	Стале планування і управління (просторове планування, прозоре врядування, активність громади)		
---	---	---	---

У відповідності до комплексної оцінки визначено дві групи напрямів розвитку за їх важливістю відносно досягнення цілей сталого розвитку міста Бурштин.

До першої групи віднесено найбільш проблемні для міста напрями розвитку, які мають **вищий рівень небезпеки** з точки зору реалізації їх завдань в межах Стратегії-2030:

1. Енергоефективність і ресурсозбереження;
2. Інфраструктура міста;
3. Якість довкілля;
4. Конкурентоспроможність міста.

Для реалізації заходів за цими напрямами місто не має достатніх внутрішніх резервів. Крім того, існують значні проблеми, які стримують можливість розвитку міста за цими напрямами.

Проблемність реалізації заходів, пов'язаних з підвищенням рівня енергоефективності, якості довкілля та розвитку інфраструктури міста, підтверджується і рейтинговим оцінюванням на базі статистичної інформації (табл. 4.4). Ці напрями відмічені високим рівнем небезпеки, що означає необхідність посиленої уваги до пошуку потенційних можливостей їх реалізації в рамках Стратегії сталого розвитку міста Бурштин.

До другої групи включено менш проблемні напрями з **середнім рівнем небезпеки**. У міста існує певний потенціал щодо розвитку цих напрямів, однак існують і проблеми, які становлять загрозу їх реалізації:

5. Якість життя населення;
6. Життєвий рівень населення;
7. Стале планування і управління.

Якщо за рейтинговими оцінками напрям «Стратегічне планування і управління» можна було віднести до найбільш сприятливих у реалізації напрямів сталого розвитку, то врахування експертної думки призвело до підвищення його рівня небезпеки з зеленого до жовтого. Це означає, що існуючі внутрішні резерви є недостатніми для реалізації заходів за цим напрямом.

Загалом, врахування експертної думки призвело до підвищення рівня небезпеки реалізації напрямів сталого розвитку. Не залишилося жодного напрямку, який би мав зелений рівень небезпеки, тобто реалізація якого за рахунок наявного потенціалу і можливостей дозволила би забезпечити швидкий прогрес у виконанні Стратегії-2030 в цілому.

Таким чином, місцевій владі необхідно докласти серйозних зусиль щодо мобілізації резервів задля визначення та реалізації заходів, які дадуть змогу суттєво підвищити життєвий рівень населення, поліпшити показники якості життя, які є характерними для міста сьогодні.

Поглиблений аналіз поточного соціально-економічного стану міста Бурштин та розрахунків комплексного аналізу дозволив співставити отримані результати з найбільш проблемними питаннями, які виникають в процесі створення спроможної Бурштинської ТГ.

Слід зазначити, що експерти в цілому позитивно оцінюють перспективи розвитку новоствореної територіальної громади. Понад 64% опитаних чекають нових можливостей від реформи децентралізації і створення спроможної Бурштинської ТГ. Це найбільш оптимістичний погляд порівняно з іншими громадами Галицького району (у середньому по району таких оцінок 47%). Однак 12% експертів вважає, що нове утворення призведе до погіршення ситуації з соціально-економічним розвитком як міста, так і території в цілому, якщо не будуть вирішені існуючі проблеми.

Серед проблем, які виходять на перше місце при створенні спроможної Бурштинської ТГ, експертне середовище виділяє: дорожньо-транспортну і комунальну інфраструктуру; економічний розвиток; соціальну інфраструктуру; екологію. Серед ключових напрямів, які мають першочергове значення для майбутнього розвитку території, експерти в першу чергу виділяють розвиток інфраструктури (дорожньо-транспортної і житлово-комунальної), а також економічний розвиток (розвиток виробництва і сільського господарства, створення робочих місць) (табл. 3.9).

Таблиця 3.9

Ключові напрями розвитку спроможної Бурштинської ТГ за результатами експертного опитування

<i>Ключові напрями майбутнього розвитку спроможної Бурштинської територіальної громади</i>	<i>Ранжування за шкалою (0, 10)</i>
Дорожньо-транспортна інфраструктура	10
Розвиток виробництва, створення нових робочих місць	9
Розвиток сільського господарства	8
Житлово-комунальна інфраструктура	6
Земельні питання (земля для інвесторів)	5
Енергоефективність і ресурсозбереження	4
Будівництво і будівельна галузь	3
Екологія, якість довкілля	2
Рекреаційно-туристична сфера	1

Вирішення цих ключових проблем потребує модернізації інфраструктурних об'єктів, неналежний стан яких викликає занепокоєння у контексті ЦСР, зокрема:

- **Дорожньо-транспортна інфраструктура**
Ця проблема є важливою не тільки для міста, але й для Бурштинської ТГ, враховуючи перспективу її розширення. На сьогодні зношеність міського транспорту становить 80% і його стан продовжує погіршуватися; ступінь охоплення міста дорогами складає 5%; 70% доріг потребує ремонту; всього 45 % доріг мають тверде покриття, при цьому частка населення, яка проживає на відстані понад 3 км від таких доріг становить 0,1 %.
- **Системи водопостачання та водовідведення (їх якість, надійність, доступність)**
На сьогодні питома вага втрат води в загальному використанні сягає 23%; майже 79% населення має доступ до безпечної питної води, якість якої оцінюється на рівні 4-х балів за п'ятибальною шкалою; рівень забезпечення населення системами водопостачання та водовідведення становить 78,7%; частка ветхих та аварійних водопровідних мереж складає 7,8% від їх протяжності, при цьому прогнозується постійне погіршення їх стану – до 12 % у 2030 році.
- **Системи теплопостачання (їх ефективність, надійність, доступність)**
Спостерігається тенденція до погіршення стану теплових мереж міста: зношеність теплових мереж у 2017 р. становить 43,2 %, у 2030 р. – становитиме 55 %; втрати теплової енергії зростуть з 17,9 % у 2017 р. до 19,5 % у 2030 р.; лише 82,1 % населення мають доступ до систем теплопостачання.
- **Житлові будинки і будівлі бюджетної сфери (їх технічний стан та енергоефективні характеристики)**
Орієнтовно 45,5% житлового фонду міста має рівень зносу вище, ніж 50%, при цьому зберігається тенденція до зростання цього показника; на сьогоднішній день у місті взагалі не проводяться заходи щодо

термомодернізації житлових будинків. Не зважаючи на те, що 75% будівель бюджетної сфери пройшли енергомодернізацію, значна кількість медичних установ, закладів освіти і культури все ще потребують ремонту.

Окреслені проблеми потребують врахування при плануванні заходів реалізації Стратегії-2030. Вони вимагають до себе поглибленої уваги, оскільки без їх розв'язання неможливо вести мову про сталість розвитку міста.

При плануванні заходів Стратегії-2030 необхідно також звернути увагу на такі важливі завдання, як:

- Створення нових робочих місць, особливо для молоді.
У 2017 р. було створено 24 нових робочих місць, що є недостатнім для зниження рівня безробіття і підвищення рівня зайнятості населення. Рівень безробіття серед молоді міста складає 12% і має тенденцію до подальшого зростання (за прогнозами – 15 % у 2030 р.). При цьому прогнозується зростання частки працездатного населення міста (яке у 2,2 рази перевищує кількість пенсіонерів), а також рівня оплати праці (середня зарплата у м. Бурштин в 5 разів перевищує прожитковий мінімум), що є позитивним. Однак, в цілому проблема створення нових робочих місць буде загострюватися по мірі розширення Бурштинської ТГ за рахунок приєднання нових територіальних громад.
- Поліпшення системи соціального захисту населення
На сьогодні 24% населення потребує соціальної допомоги. Згідно з прогнозом, частка такого населення може зрости до 30 % у 2030 р. Співвідношення середньої пенсії до середньої зарплати по місту становить 26%, у той час як в цілому по Україні цей показник дорівнює 31% і має досягти 40% у 2030 р.
- Розвиток рекреаційно-туристичної сфери
На сьогодні м. Бурштин не можна віднести до великих туристичних міст. Кількість туристів, що відвідали місто протягом 2017 року, становить всього 2 особи на 1000 населення. У той час, як місто Івано-Франківськ відвідало майже 8,5 туристів на 1000 населення. Сучасний стан розвитку рекреаційно-туристичної сфери міста дає підстави визначити його як недостатній, враховуючи його значний потенціал. Зокрема, нереалізованим залишається потенціал зеленого туризму, водних ресурсів, ландшафтних парків і природоохоронних зон. Основними напрямками розвитку рекреаційно-туристської діяльності у місті є: розширення структури туризму та його розвиток на основі ширшого залучення всіх видів рекреаційних ресурсів (лісових, водних, історико-культурних тощо); поліпшення стану рекреаційної інфраструктури та соціальної інфраструктури загалом.

Без розв'язання проблем із зайнятістю місто Бурштин не зможе стабільно розвиватися.

У той же час, для вирішення цих завдань місто має певний виробничий потенціал. Питома вага міста Бурштин в економіці Івано-Франківської області на сьогодні становить 23,3% і має тенденцію до подальшого зростання до 28% у 2030 р. Водночас наявний потенціал використовується недостатньо. Близько 8% промислових підприємств не працюють або є збитковими; взагалі не випускається інноваційна продукція; недостатнім є розвиток малого і середнього бізнесу: частка малих і середніх підприємств складає всього 16%, їх питома вага в обсягах реалізації продукції становить 65%.

Зазначене свідчить про необхідність стимулювання з боку міської влади розвитку промисловості та сприяння реалізації в місті широкого кола комерційних проектів, які

забезпечать створення нових робочих місць. Перевагу слід надавати проектам, що передбачають створення інноваційної продукції, та тим, які можуть задовольнити потреби міста у життєво необхідних та доступних за ціною товарах і послугах.

РОЗДІЛ 4. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО БАЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ м. БУРШТИН

Враховуючи трактування терміну «сталий розвиток міста», визначеного в міжнародних документах ООН і вітчизняній «Концепції сталого розвитку населених пунктів», **місія** міста Бурштин визначається наступним чином:

Бурштин – місто, що створює комфортні умови проживання його мешканцям за рахунок сталого економічного розвитку і компетентного і раціонального господарювання.

На основі місії, як об'єднавчої ідеї, яка допомагає розставити пріоритети, та результатів комплексного оцінювання, виконаного у попередньому розділі, визначається структура Стратегії-2030, яка представлена системою взаємопов'язаних **стратегічних напрямів** за їх пріоритетністю (рис. 4.1).

Рис. 4.1. Структура Стратегії-2030 за пріоритетністю стратегічних напрямів її реалізації

Сім стратегічних напрямів містять 18 узагальнені завдання (**стратегічні цілі**), реалізація яких забезпечує виконання Стратегії сталого розвитку м. Бурштин до 2030 року. Результати комплексного оцінювання, виконані у попередньому розділі, дозволяють визначити пріоритетність кожного з цих завдань за оцінкою потенціальних можливостей і складності їх реалізації (Додаток 3).

В якості ключових показників ефективності реалізації кожного з семи стратегічних напрямів використовується відповідна **системи індикаторів ЦСР**, яка забезпечить функціонування постійно діючого моніторингу виконання Стратегії-2030. Щорічне порівняння поточних значень показників з встановленими індикаторами має слугувати орієнтиром досягнення містом цілей сталого розвитку і забезпечити необхідну інформацію для прийняття управлінських рішень стосовно коригування Плану.

Система індикаторів має покривати всі напрями сталого розвитку. Вона сформована на основі адаптації відповідних індикаторів Національної доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна» до місцевих умов розвитку м. Бурштин, а також з урахуванням міжнародних практик місцевого і регіонального розвитку і вітчизняних стандартів у цій сфері.

Стратегічний напрям І. ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ І РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ

Згідно проведеного аналізу це найважливіший напрям розвитку міста з позицій досягнення цілей сталого розвитку. У той же час, він є найбільш складним з огляду на існуючі проблеми і наявний потенціал міста. Однак, без розв'язання проблем підвищення рівня енергоефективності і ресурсозбереження місто Бурштин не зможе стабільно розвиватися.

Таблиця 4.1

Оцінка важливості досягнення стратегічних цілей в рамках напрямку

№	Стратегічні цілі	Завдання	Місце в рейтингу пріоритету	
			стратегічних напрямів (від I до VII)	стратегічних цілей (від 1 до 18)
I.1	Підвищення енергоефективності житлових будинків і будівель та споруд бюджетної сфери	Створення умов і впровадження механізмів здійснення капітальних ремонтів і термомодернізації житлових будинків, будівель і споруд бюджетної сфери	I	2
I.2	Підвищення ефективності використання водних ресурсів	Раціональне використання водних ресурсів, зниження втрат води	I	6
I.3	Підвищення ефективності використання енергоресурсів	Запровадження ефективного енергоменеджменту; модернізація системи тепло-, водопостачання, розширення використання відновлювальних джерел енергії	I	1

Таблиця 4.2

Система індикаторів ЦСР для контролю реалізації стратегічного напрямку

Індикатор ЦСР	Тип*	Значення (Еталон)**	Коментар
Частка житлового фонду, що пройшла енергомодернізацію, %	+	50	Порогове значення встановлюється з урахуванням місцевих умов і можливостей
Частка будівель бюджетної сфери, що пройшли енергомодернізацію, %	+	100	Порогове значення: 100 %
Питома вага втрат води в загальному використанні, %	-	5	Порогове значення: згідно з методикою Мінрегіонбуд має становити не більше 4-5 %
Зношеність	-	5,4	Порогове значення встановлюється з

Індикатор ЦСР	Тип*	Значення (Еталон)**	Коментар
водопровідних мереж, %			урахуванням існуючих тенденцій і потенційних можливостей міста
Втрати теплової енергії в інженерних мережах, %	-	12	«ЦСР: Україна»: Втрати тепла в тепломережах в цілому по країні мають знизитися у 2030 р. до 12 %.
Зношеність теплових мереж, %	-	31,4	Порогове значення встановлюється з урахуванням існуючих тенденцій і потенційних можливостей міста
Частка енергії, виробленої з відновлювальних джерел	+	12,2	«ЦСР: Україна»: У 2030 р. частка енергії, виробленої з відновлювальних джерел у загальному кінцевому споживанні енергії має зрости порівняно з 2015 р. на 12,2 п.п.***

* Визначаються два типи індикаторів: стимулятори (+), для яких чим більше значення індикатора, тим краще для досягнення цілей сталого розвитку; дестимулятори (-) – зменшення їх значень позитивно впливає на досягнення ЦСР.

** Еталон – оптимальні значення індикаторів ЦСР, досягнення яких є необхідною умовою успішної реалізації Стратегії-2030.

*** Процентний пункт (п.п.) – використовується у разі визначення різниці між показниками, які розраховані у процентах

Стратегічний напрям II. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТА

Розвиток дорожньо-транспортної і житлово-комунальної інфраструктури міста є другим за пріоритетністю стратегічним напрямом сталого розвитку м. Бурштин. Для ефективної реалізації цього напрямку не вистачає внутрішніх резервів міста, що викликає необхідність пошуку нових потенційних можливостей.

Таблиця 4.3

Оцінка важливості досягнення стратегічних цілей в рамках напрямку II

№	Стратегічні цілі	Завдання	Місце в рейтингу пріоритету стратегічних напрямів	
			(від I до VII)	стратегічних цілей (від 1 до 18)
II.1	Розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури	Ремонт і модернізація доріг, розширення маршрутної мережі, оновлення міського транспорту	II	8
II.2	Розвиток житлово-комунальної інфраструктури	Проекти, спрямовані на забезпечення населення житлом, розширення системи теплопостачання, водопостачання і водовідведення	II	16

Таблиця 4.4

Система індикаторів ЦСР для стратегічного напрямку II

Індикатор ЦСР	Тип*	Значення (Еталон)**	Коментар
Рівень зношеності міського транспорту, %	-	45	«ЦСР: Україна»: Ступінь зносу транспорту в цілому по країні має знизитися у 2030 р. до 45 %.
Частка доріг загального користування з твердим покриттям, %	+	70	«ЦСР: Україна»: частка доріг з твердим покриттям в цілому по країні має скласти у 2030 р. 70%
Частка доріг, що потребує	-	30	Порогове значення: 0.

Індикатор ЦСР	Тип*	Значення (Еталон)**	Коментар
ремонту, %			Враховуючи потенційні можливості міста встановлено значення 30 %.
Частка населення, що має доступ до централізованого водопостачання і водовідведення, %	+	100	«ЦСР: Україна»: частка міського населення, що має доступ до централізованого водопостачання, має дорівнювати 100 %
Теплопостачання населення, %	+	100	«ЦСР: Україна»: Рівень забезпеченості міського населення системами теплопостачання, має дорівнювати 100 %

* Визначаються два типи індикаторів: стимулятори (+), для яких чим більше значення індикатора, тим краще для досягнення цілей сталого розвитку; дестимулятори (-) – зменшення їх значень позитивно впливає на досягнення ЦСР.

** Еталон – оптимальні значення індикаторів ЦСР, досягнення яких є необхідною умовою успішної реалізації Стратегії-2030.

Стратегічний напрям III. ЯКІСТЬ ДОВКІЛЛЯ

Покращення екологічного стану довкілля міста Бурштин є одним з проблемних напрямів розвитку міста. Враховуючи поточну ситуацію у цій сфері і обмеженість існуючого потенціалу міста, цей стратегічний напрям за складністю реалізації відноситься до найбільш ризикових напрямів Стратегії-2030. Однак, саме він його реалізації в значній мірі залежить успішність досягнення цілей сталого розвитку міста Бурштин. Це потребує особливої уваги до пошуку потенційних можливостей щодо реалізації заходів, які б сприяли досягненню стратегічних цілей за цим напрямом.

Таблиця 4.5

Оцінка стратегічних цілей в рамках напрямку III

№	Стратегічні цілі	Завдання	Місце у рейтингу пріоритетності	
			стратегічних напрямів (від I до VII)	стратегічних цілей (від 1 до 18)
III.1	Покращення якості атмосферного повітря у місті	Реалізація заходів щодо покращення якості атмосферного повітря	III	15
III.2	Підвищення якості питної води	Реалізація заходів щодо забезпечення відповідності питної води нормам за показниками жорсткості, оновлення лабораторного обладнання для визначення якості питної води	III	17
III.3	Удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами	Упорядкування існуючих звалищ, побудова переробного комплексу, впровадження роздільного збору відходів і їх вторинного використання	III	3

Таблиця 4.6

Система індикаторів ЦСР для стратегічного напрямку III

Індикатор ЦСР	Тип*	Значення (Еталон)**	Коментар
Темп зниження викидів забруднюючих речовин в атмосферу на душу нас., %	-	70	Згідно з індикаторами Національної доповіді «ЦСР: Україна»
Якість питної води (за 5-бальною шкалою)	+	5	Порогове значення: 5 балів. Визначається за комплексною оцінкою
Частка населення, що має доступ до безпечної питної води, %	+	100	«ЦСР: Україна»: Частка населення, що має доступ до безпечної питної води гарантованої якості має зрости до 100 %
Питома вага вторинної переробки твердих побутових відходів, %	+	80	Порогове значення: 100%. Згідно ЦСР ООН, до 2030 р. має бути значно зменшено обсяги відходів шляхом реалізації заходів зі скорочення, переробки та вторинного використання. Враховуючи місцеві умови встановлюємо індикатор на рівні 70 %
Частка роздільного збору ТПВ, %	+	100	Порогове значення: 100%. Згідно ЦСР ООН, до 2030 р. необхідно значно зменшити негативний екологічний вплив міст, приділяючи увагу поводженню з побутовими та іншими відходами

Стратегічний напрям IV. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ МІСТА

Підвищення рівня конкурентоспроможності економіки міста важливим стратегічним напрямом сталого розвитку м. Бурштин. Для ефективної реалізації цього напрямку не вистачає внутрішніх резервів міста, що викликає необхідність пошуку нових потенційних можливостей.

Таблиця 4.7

Оцінка стратегічних цілей в рамках напрямку IV

№	Стратегічні цілі	Завдання	Місце у рейтингу пріоритетності	
			стратегічних напрямів (від I до VII)	стратегічних цілей (від 1 до 18)
IV.1	Створення сприятливого інвестиційного клімату	Реалізація проектів інвестиційної та інноваційної спрямованості	IV	14
IV.2	Подальший розвиток бізнес-середовища	Підтримка малого і середнього бізнесу, розвиток підприємництва	IV	7

Таблиця 4.8

Система індикаторів ЦСР для стратегічного напрямку IV

Індикатор ЦСР	Тип*	Значення (Еталон)**	Коментар
Темп росту виробництва пром. продукції (до базового 2017 р.), %	+	126,0	Порогове значення: темп приросту має становити у середньому 2 % в рік
Темп росту капітальних	+	132	Порогове значення визначено

Індикатор ЦСР	Тип*	Значення (Еталон)**	Коментар
інвестицій на душу нас.(до базового 2017 р.), %			враховуючи потенційні і прогнозовані можливості міста
Питома вага непрацюючих і збиткових підприємств, %	-	0	Порогове значення – 0 %. Темп зниження частки таких підприємств має становити не менше 0,6 п.п. на рік***.
Частка працівників малих, середніх підприємств і СПД, %	+	25,8	«ЦСР: Україна»: Всього по країні кількість таких працівників має зрости до 2030 р. в 1,6 рази. У середньому на рік – 4,7%
Питома вага малих підприємств в обсягах реалізації продукції, %	+	80	«ЦСР: Україна»: в цілому по країні частка доданої вартості таких підприємств має становити у 2030 р. 80 %

Стратегічний напрям V. ЯКІСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

Реалізація заходів щодо підвищення якості життя населення є надзвичайно важливим напрямом сталого розвитку міста, оскільки саме ефективність функціонування таких систем, як охорона здоров'я, освіта, культура, спорт, туризм, безпека, забезпечує створення комфортних умов проживання у місті. Досягнутий рівень розвитку цих сфер у місті, а також наявний потенціал реалізації, дозволяє віднести цей напрям до напрямів з середнім рівнем небезпеки – не зважаючи на досить високий рівень складності досягнення стратегічних цілей, у міста є всі можливості для успішної реалізації заходів, що покращують якість життя його мешканців.

Таблиця 4.9

Оцінка стратегічних цілей в рамках напрямку V

№	Стратегічні цілі	Завдання	Місце у рейтингу пріоритетності	
			стратегічних напрямів (від I до VII)	стратегічних цілей (від 1 до 18)
V.1	Підвищення ефективності системи охорони здоров'я	Підняти рівень матеріально-технічного, діагностичного забезпечення медичних установ, покращити рівень медичного обслуговування населення міста	V	10
V.2	Подальший розвиток системи освіти	Поліпшення кадрового і матеріально-технічного забезпечення; підвищення якості освіти	V	12
V.3	Розвиток інфраструктури для проведення дозвілля, занять спортом та рекреаційно-туристичної інфраструктури	Розширення структури туризму із залученням всіх видів рекреаційних ресурсів, розвиток зеленого туризму, благоустрій зелених зон тощо. Реалізація ефективної молодіжної політики, розвиток культури і спорту у місті.	V	5

Таблиця 4.10

Система індикаторів ЦСР для контролю за виконанням стратегічного напрямку V

Індикатор ЦСР	Тип*	Значення (Еталон)**	Коментар
Рівень оснащення медичних установ обладнанням, %	+	100	Порогове значення: 100%.
Відсоток медичних установ, що потребують ремонту, %	-	0	Порогове значення визначено відповідно до прогнозованих можливостей міста
Смертність дітей у віці до 5 років (на 1000 живонароджених)	-	6,5	«ЦСР: Україна»: в цілому по країні цей показник у 2030 р. має становити 6-7 випадків.
Смертність у працездатному віці від неінфекційних захворювань (на 1000 нас.)	-	0,93	Порогове значення: згідно ЦСР ООН, до 2030 р. має бути зменшена на 1/3.
Рівень охоплення імунопрофілактикою згідно з Нац. календарем щеплень, %	+	95	«ЦСР: Україна»: рівень охоплення має складати у 2030 р. 95-98 %
Кількість дітей на 1 місце у закладах дошкільної освіти	-	1	Порогове значення: 1 дитина на 1 місце.
Рівень навантаження на 1 педагога	+	11	Порогове значення: 11. Середнє значення по Україні – 8 учнів на 1 педагога. Виходячи з європейського досвіду (17 учнів на 1 педагога) має бути позитивна динаміка зростання цього показника.
Частка закладів освіти, що потребують ремонту, %	-	30	Порогове значення встановлено виходячи з реальних і потенційних можливостей міста
Рівень оснащення закладів освіти, культури і спорту необхідним обладнанням, %	+	100	Порогове значення – 100 %
Частка населення, задоволеного доступністю і якістю послуг шкільної та позашкільної освіти, %	+	80	«ЦСР: Україна»: рівень задоволення має складати у 2030 р. 85 %
Відсоток місцевого бюджету на фінансування закладів освіти, %	+	35,0	Середні видатки всіх місцевих бюджетів України на освіту у 2017 – 30%.
Чистий показник охоплення закладами дошкільної освіти дітей віком 5 років, %	+	95	«ЦСР: Україна»: рівень охоплення має складати у 2030 р. 95 %
Частка населення, яке повідомило, що за останні 12 місяців користувалось послугами Інтернету, %	+	80	«ЦСР: Україна»: рівень охоплення має складати у 2030 р. 80 %
Частка сільських закладів загальної середньої освіти, що мають доступ до Інтернету, %	+	95	«ЦСР: Україна»: Частка ЗЗСО має складати у 2030 р. 95 %
Рівень забезпеченості населення закладами культури, %	+	100	Порогове значення – 100 %
Кількість туристів на 1000 нас.	+	10	Порогове значення: згідно прогнозу Всесвітньої туристичної організації (ВТО), середньорічний темп зростання кількості туристів у світі становить 4 %. Індикатор встановлено з урахуванням потенційних можливостей міста, його значення на обласному рівні, а також світових тенденцій росту.

Стратегічний напрям VI. ЖИТТЄВИЙ РІВЕНЬ НАСЕЛЕННЯ

Реалізація заходів щодо підвищення матеріального стану мешканців міста поряд з якістю їх життя є важливою умовою сталого розвитку міста. Цей стратегічний напрям

відноситься до напрямів з середнім рівнем небезпеки – не зважаючи на існуючі складності досягнення стратегічних цілей, у міста є всі можливості для успішної реалізації заходів, що покращують життєвий рівень його мешканців.

Таблиця 4.11

Оцінка стратегічних цілей в рамках напрямку VI

№	Стратегічні цілі	Завдання	Місце у рейтингу пріоритетності	
			стратегічних напрямів (від I до VII)	стратегічних цілей (від 1 до 18)
VI.1	Подолання нерівності у доходах населення	Подолання нерівності у доходах за рахунок зростання заробітної плати, створення нових робочих місць тощо	VI	4
VI.2	Удосконалення системи соціального захисту	Удосконалення системи соціальної допомоги, що сприятиме подолання нерівності в доходах і підвищенню життєвого рівня населення	VI	9
VI.3	Підвищення рівня зайнятості населення	У т.ч. за рахунок створення нових робочих місць	VI	13

Таблиця 4.12

Система індикаторів ЦСР для контролю за виконанням стратегічного напрямку VI

Індикатор ЦСР	Тип*	Значення (Еталон)**	Коментар
Відношення середньої зарплати до прожиткового мінімуму (1700 грн. у 2017 р.), рази	+	8	Порогове значення: за методикою Мінекономіки - більше 3 разів. З урахуванням потенціальних можливостей міста встановлюється на рівні прогнозного значення - 8.
Співвідношення пенсіонерів до працездатного населення, рази	+	0,33	Порогове значення: за світовим досвідом оптимальний рівень становить 0,33-0,42 (Франція, Австрія, Польща). З урахуванням потенціалу міста встановлюється на прогнозованому рівні – 0,33.
Відсоток населення, що потребує соціальної допомоги у загальній кількості населення, %	-	15	«ЦСР: Україна»: частка населення з доходами нижче прожиткового мінімуму має скоротитися по країні до 15 % у 2030 р.
Рівень зайнятості населення працездатного віку, %	+	87	«ЦСР: Україна»: у відповідності до темпів зростання цього індикатора по країні (у середньому на 0,6% за рік)
Рівень безробіття серед молоді, %	-	10	«ЦСР: Україна»: у відповідності до темпів зниження цього індикатора по країні (зниження у середньому на 1 % за рік)

Стратегічний напрям VII. СТАЛЕ ПЛАНУВАННЯ І УПРАВЛІННЯ

Цей стратегічний напрям набуває особливої важливості з огляду на процес створення спроможної Бурштинської ТГ, яка має стати другою за чисельністю і територією серед громад Галицького району. Оскільки приєднання нових територіальних громад носить поступовий характер, кожен з етапів приєднання потребує впровадження заходів щодо удосконалення системи управління, забезпечення необхідного рівня компетентності, прозорості, активності громади. Наявний потенціал міста дозволяє віднести цей стратегічний напрям до напрямів з середнім рівнем небезпеки.

Таблиця 4.13

Оцінка стратегічних цілей в рамках напрямку VII

№	Стратегічні цілі	Завдання	Місце у рейтингу пріоритетності	
			стратегічних напрямів (від I до VII)	стратегічних цілей (від 1 до 18)
УІІ.1	Забезпечення комплексного планування розвитку міста та створення ОТГ	Підготовка заходів, які передбачають врахування структурних і інфраструктурних змін в ході формування нової ОТГ	УІІ	11
УІІ.2	Прозоре і компетентне врядування за участю громадськості	Впровадження стратегій розвитку, активізація громади, підвищення прозорості влади, створення електронного врядування	УІІ	18

Таблиця 4.14

Система індикаторів ЦСР для контролю за виконанням стратегічного напрямку VII

Індикатор ЦСР	Тип*	Значення (Еталон)**	Коментар
Питома вага адмін. послуг, які можна отримати за допомогою ІТ-технологій, %	+	80	Порогове значення встановлюється з урахуванням умов і можливостей міста
Рівень прозорості діяльності міської влади (бали від 0 до 10)	+	10	Порогове значення: 10 балів. Визначається за комплексною оцінкою

РОЗДІЛ 5. ПЛАН ДІЙ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ м. БУРШТИН ДО 2030 р.

5.1. Загальна характеристика існуючих проектів і проектних пропозицій, рекомендованих до включення в Стратегію

Міжнародний досвід свідчить, що будь яка Стратегія розвитку не може бути реалізована на практиці, якщо вона не базуватиметься на створенні / модернізації сучасної інфраструктури (економічної, соціальної, управлінської). Створення такої інфраструктури є необхідною умовою для забезпечення сталого розвитку.

З огляду на зазначене, основою «Стратегії сталого розвитку м. Бурштин до 2030 року» має стати реалізація інфраструктурних та інших інвестиційних проектів, направлених на забезпечення сучасної інфраструктури міста.

У відповідності до «дерева цілей», за кожним напрямом сталого розвитку міста визначено перелік стратегічних цілей, що об'єднують відповідні оперативні цілі - інфраструктурні та інші інвестиційні проекти, реалізація яких сприятиме розв'язанню проблем, які існують у досягненні кожного з визначених стратегічних пріоритетів (СП1 – СП3).

На сьогодні у місті розроблена низка інвестиційних проектів в рамках діючої Стратегії-2020. Рівень підготовленості цих проектів дуже різний – від проектної ідеї до реальної реалізації. Цей перелік складається з 43 проектів. Основні характеристики цих проектів наведені у Додатку 5, їх загальна характеристика надана у табл. 5.1.

Таблиця 5.1

Загальна характеристика проектів, визначених діючою «Стратегією розвитку м. Бурштин до 2020 року»

Загальна характеристика проектів	Кількість проектів		Загальна вартість (план)		Профінансовано (факт)	
	од.	частка у загальній кількості	млн. грн.	частка у загальній вартості	Млн. грн.	% від плану
ВСЬОГО	43	100 %	3255,077	100 %	10,372	0,32 %
Довгострокові інфраструктурні проекти	10	23,26 %	3188,68	97,96 %	4,144	0,13 %
Стадія виконання проектів:						
- Заплановані	19	44,19 %	1652,308	50,76 %	-	-
- Реалізуються	21	48,84 %	1602,769	49,24 %	10,029	0,6 %
- Виконані	2	4,65 %	-		-	-
Джерела фінансування:						
- кошти ДТЕК	х	х	2954,72	90,8 %	8,207	0,3 %
- кошти місцевого бюджету	х	х	110,66	3,4 %	1,805	1,6 %
- Інші джерела фінансування	х	х	189,697	5,8 %	0,360	0,2 %
Основні стратегічні напрями і цілі:						
I. Енергоефективність і ресурсозбереження (будівлі і споруди, водні і енергоресурси)	9	20,93 %	14,861	0,46 %	3,415	23,0 %
II. Розвиток інфраструктури міста (дорожньо-транспортної та житлово-комунальної)	3	6,98 %	-	-	0,650	-
III. Якість довкілля (повітря, вода, поводження з відходами)	4	9,3 %	11,625	0,36 %	1,011	8,7 %
IV. Конкурентоспроможність міста (розвиток інвестицій,	8	18,6 %	31,975	1,0 %	0,657	2,1 %

Загальна характеристика проектів	Кількість проектів		Загальна вартість (план)		Профінансовано (факт)	
	од.	частка у загальній кількості	млн. грн.	частка у загальній вартості	Млн. грн.	% від плану
бізнес-середовища)						
V. Покращення якості життя (системи охорони здоров'я, освіти, культури, туризму, спорту, безпеки)	13	30,24 %	1517,033	46,5 %	3,164	0,2 %
VI. Підвищення життєвого рівня населення (доходи, соц.захист, зайнятість)	-	-	-	-	-	-
VII. Створення прозорого управління та підвищення активності громади	6	13,95 %	1679,583	51,5 %	1,474	0,1 %

Серед запропонованих в рамках діючої Стратегії-2020 проектів, більше 44% – потенційні проекти, які фактично існують на рівні проектної ідеї та первинного обґрунтування.

Десять проектів можна віднести до великих інфраструктурних проектів. Серед них проект створення Індустріального парку «Бурштин», проекти модернізації житлово-комунальної інфраструктури, матеріально-технічного забезпечення медичних, освітніх, культурних установ тощо. На їх реалізацію в Стратегії-2020 передбачено майже 98% коштів від планової вартості всіх проектів, запланованих у цій стратегії. Оскільки ці масштабні проекти потребують значних інвестицій, успішність їх реалізації залежить від пошуку додаткових джерел і забезпечення спільного фінансування на засадах державно-приватного партнерства (ДПП). В цілому слід зазначити, що можливості реалізації проектів на засадах ДПП у місті є недооціненими.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, які необхідні для реалізації існуючих проектів, складає орієнтовно 3,3 млрд. грн. При цьому виключно за рахунок коштів місцевого бюджету планується забезпечити 3,4% обсягу цього фінансування, майже 6% - за рахунок інших джерел, а лівова частка фінансування (91%) припадає на кошти компанії ДТЕК. На сьогоднішній день ДТЕК фінансує виключно своїми коштами реалізацію 12 проектів, що становить майже 28% їх загальної кількості.

Більшість запропонованих проектів (понад 81%) спрямовані на вирішення завдань в рамках пріоритетів СП2 і СП3. При цьому:

- 46,5% проектів реалізує завдання СП2 «Комфортні умови проживання»;
- 34,9% спрямовані на досягнення цілей пріоритету СП3 «Рациональне господарювання»;
- лише 18,6% проектів націлені на вирішення завдань СП1 «Стала економіка».

Більш детальний аналіз (табл. 5.2) доводить, що проекти, визначені в рамках діючої Стратегії-2020, не можуть в повній мірі забезпечити досягнення Стратегічних пріоритетів, визначених в «Стратегії сталого розвитку м. Бурштин до 2030 року». Отже існує потреба у розширенні дії існуючих проектів і розробленні додаткових проектів, які мають стратегічний характер та зможуть вплинути на досягнення ЦСР.

В таблиці 5.2 крім позначок «світлофору» використовуються інші «кольорові позначки». Вони концентрують увагу на проектах, виконання яких особливо важливе для успішної реалізації Стратегії-2030.

Зазначеним «кольоровим позначкам» надається таке змістовне навантаження:

!

- необхідно звернути увагу на розроблення нових проектів відповідного спрямування;

+

- існують перспективні в контексті ЦСР проекти. Водночас вони потребують ретельного аналізу (можливого перегляду заходів, термінів і джерел фінансування) для їх включення до Міського Інфраструктурного Плану.

Таблиця 5.2

Аналіз існуючих інвестиційних проектів з огляду на їх вплив на досягнення ЦСР

Стратегічні цілі	Коментарі до переліку існуючих проектів	Важливість виконання	Необхідність відпрацювання
I.1. Підвищення енергоефективності будівель бюджетної сфери та будівель бюджетної сфери	Відсутні проекти термомодернізації житлових будинків. Лише часткове відношення до вирішення цього завдання мають 3 проекти (Б.1.2, Б.1.5, Б.1.6), однак цього недостатньо для комплексного вирішення завдання підвищення енергоефективності житлового фонду. Запропоновано 4 проекти (Б.1.3, Б.1.4, Б.2.1, Б.2.2), які мають відношення до підвищення енергоефективності будівель бюджетної сфери. Сумарний обсяг фінансування запланований на рівні 7 млн. грн. Їх реалізація забезпечить значне покращення ситуації в цілому. Однак, значна кількість будівель бюджетної сфери (медичні, освітні, культурні заклади) все ще потребує ремонту і модернізації		!
I.2. Підвищення ефективності використання водних ресурсів	Не передбачено проектів, що мають безпосереднє відношення до досягнення цієї стратегічної цілі.		!
I.3. Підвищення ефективності використання енергоресурсів	Безпосереднє відношення мають 2 проекти Б.1.1 (удосконалити існуючу систему енергомоніторингу) і Б.2.3 (капітальний ремонт тепломереж та реконструкція опалення), які знаходяться на стадії реалізації. Опосередковано на вирішення завдання впливають 2 проекти Б.1.2 (проведення кампанії з енергозбереження) і Б.1.6 (залучення коштів міжнародної допомоги). Однак цього не достатньо для вирішення проблеми в цілому. Необхідна розробка нових проектів, зокрема щодо використання відновлювальних джерел енергії		!
II.1. Розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури	Серед проектів тільки один має відношення до цього завдання (Г.1.11). Це не достатньо для вирішення проблем, які накопичилися у дорожньо-транспортному господарстві міста. Необхідні нові інфраструктурні проекти у цій сфері		!
II.2. Розвиток житлово-комунальної інфраструктури	Передбачено 3 проекти (Д.1.2, Г.1.10, Г.1.12). Обсяг фінансування проекту Д.1.2. «Прокласти мережу централізованого відводу каналізаційних стоків в індивідуальному секторі» запланований на рівні 6,55 млн. грн. Комплексне вирішення проблеми потребує перегляду і розробки нових заходів в рамках даного проекту		+
III.1. Реалізація проектів, спрямованих на покращення якості атмосферного повітря у місті	Не передбачено проектів у цьому напрямку		!
III.2. Реалізація проектів з підвищення якості питної води	Передбачено проект Д.1.1 «Провести реконструкцію мережі водопостачання та забезпечити відповідність питної води нормам по показникам жорсткості». Його реалізація має велике значення для покращення якості питної води у місті. Незважаючи на обмеженість ресурсів, необхідно приділити увагу до виконання цього проекту		+
III.3. Удосконалення	Два проекти мають відношення до поводження з відходами – Д.2.1 і Д.2.2. Реалізація одного з них (Д.2.2 – пошук території		!

Стратегічні цілі	Коментарі до переліку існуючих проектів	Важливість виконання	Необхідність відпрацювання
системи поводження з твердими побутовими відходами	під будівництво сміттєпереробного комплексу) може започаткувати комплексне вирішення проблеми з відходами у місті		
IV.1. Створення сприятливого інвестиційного клімату	Існує один довготерміновий інвестиційний проект створення Індустріального парку «Бурштин». В рамках його виконання запропоновано 4 проекти (А.1.1 – А.1.4), темпи реалізації яких є незадовільними. Між тим сам інвестиційний проект має високий потенціал для створення робочих міст, розвитку інновацій. Його виконання вплинуло на вирішення проблем за більшості напрямів сталого розвитку		!
IV.2. Реалізація проектів, спрямованих на подальший розвиток бізнес-середовища	Запропоновано всього 4 проекти (А.2.1 – А.2.4), які не вирішують завдання в повній мірі. Розвиток бізнес-середовища потребує перегляду і розширення заходів проектів у цій сфері		+
V.1. Реалізація проектів, спрямованих на підвищення ефективності системи охорони здоров'я	Запропоновано 4 проекти (В.1.1, В.1.2, В.2.1, В.2.2) два з яких відіграють вирішальне значення у матеріально-технічному і діагностичному забезпеченні (В.2.1, В.2.2). на їх реалізацію передбачається 14 млн.грн. Вирішення проблем, які накопичилися в системі медичного обслуговування потребує стимулювання виконання даних проектів, з можливим включенням до них нових заходів, які мають враховувати необхідність проведення ремонтів в медичних установах; створення хоспісу тощо		+
V.2. Подальший розвиток системи освіти	Передбачено 3 проекти (Г.1.1, Г.1.2, Г.1.3) які мають вирішити проблему пом'якшення питної води в школах, покращення їх матеріально-технічного забезпечення, проведення ремонтів та благоустрій територій шкіл. Запланований обсяг фінансування цих проектів перевищує 1100 млн.грн		+
V.3. Розвиток рекреаційно-туристичної інфраструктури та інфраструктури для проведення дозвілля та занять спортом	Запропоновано один проект Д.2.3, виконання якого забезпечить розробку концепції рекреаційної зони і покладе початок для подальшого розвитку рекреаційно-туристичної інфраструктури у місті. В рамках проекту проведено обстеження території експертами. Нові проекти у цьому напрямку мають враховувати розширення структури туризму (зелений туризм, екскурсійна діяльність), благоустрій зелених зон, залучення всіх видів рекреаційних ресурсів (водних, лісових, культурно-історичних тощо). Крім того, запропоновано 5 проектів (Г.1.4, Г.1.5, Г.1.6, Г.1.7, Г.2.5). Три з них ще не дійшли до стадії реалізації (створення сучасного кінотеатру, придбання музичних інструментів для музичної дитячої школи, комп'ютеризація міської бібліотеки), однак мають значний обсяг фінансування. Реалізація цих проектів має важливе значення для розвитку культурного середовища у місті		+
VI.1. Реалізація проектів, спрямованих на подолання нерівності у доходах населення	Проектів, які безпосередньо спрямовані на реалізацію цього завдання, не передбачено. Опосередковане відношення має проект А.2.3, яким передбачається розробка і реалізація довгострокової програми підтримки малого бізнесу		!
VI.2. Удосконалення системи соціального захисту	Проектів, які безпосередньо спрямовані на реалізацію цього завдання, не передбачено.		!
VI.3. Реалізація проектів, спрямованих на підвищення рівня зайнятості населення	Проектів, які безпосередньо спрямовані на реалізацію цього завдання, не передбачено. Опосередковане відношення має великий інвестиційний проект створення Індустріального парку «Бурштин»		!

Стратегічні цілі	Коментарі до переліку існуючих проектів	Важливість виконання	Необхідність відпрацювання
VII.1. Забезпечення комплексного планування розвитку міста та створення ОТГ	Передбачено один проект Г.2.4, який орієнтований на підтримку процесів створення ОТГ		+
VII.2. Забезпечення комплексного планування і управління за участю громадськості	Пропонуються 6 проекти (Г.1.8, Г.1.9, Г.2.1, Г.2.2, Г.2.3, Г.2.4). Їх реалізація направлена на підвищення рівня активності громади, її участі в процесах планування і управління, забезпечення прозорості прийняття управлінських рішень. Для зростання прозорості діяльності влади доцільно розробити заходи, спрямовані на створення електронного врядування, збільшення обсягу адміністративних послуг, які можна отримати за допомогою ІТ-технологій		+

Проведений аналіз свідчить, що на сьогодні місто Бурштин не має у своєму арсеналі достатньої кількості інвестиційних проектів інфраструктурного характеру, реалізація яких є необхідною умовою для успішного досягнення цілей сталого розвитку міста.

Теж саме відноситься і до пропозицій щодо розроблення нових проектів, які надані фахівцями Бурштинської міської ради та Робочої групи і можуть розглядатися як претенденти на включення до Стратегії-2030 (Додаток 6). Перелік цих пропозицій включає 39 потенційних проектів. Майже всі вони відносяться до СП2 «Комфортні умови проживання». При цьому, 6 проекти із 39-ти мають непряме відношення до вирішення завдань СП1 «Стала економіка», а 25 проектів мають непряме відношення до СП3 «Рациональне господарювання» (табл. 5.3).

Таблиця 5.3

Загальна характеристика нових проектів, запропонованих до включення до Стратегії-2030

№	Загальна характеристика	Досягнення стратегічних цілей		
		Безпосередньо впливають		Всього (прямо і опосередковано впливають)
		Од.	%	Од.
	ВСЬОГО пропозицій, з них:	39	100%	
	Стадія виконання проектів:			
	- Потенційні	39	100%	
	Джерела фінансування:			
	- кошти місцевого бюджету, гранти, потенційні інвестори	39	100%	
	Стратегічні пріоритети:			
	СП2: «Комфортні умови проживання»	38	100%	
	СП1: «Стала економіка»			
	СП3: «Рациональне господарювання»	1	2,6%	
	Стратегічні цілі:			
1	Підвищення енергоефективності житлових будинків та будівель бюджетної сфери	-	-	11
2	Підвищення ефективності використання водних ресурсів	-	-	4
3	Підвищення ефективності використання енергоресурсів	-	-	6
4	Розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури	1	2,6%	2
5	Розвиток житлово-комунальної інфраструктури	1	2,6%	2
6	Покращення якості атмосферного повітря у місті	-	-	-
7	Реалізація проектів з підвищення якості питної води	1	2,6%	1
8	Удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами	1	2,6%	1
9	Створення сприятливого інвестиційного клімату	-	-	-
10	Підтримка подальшого розвитку бізнес-середовища	-	-	2

№	Загальна характеристика	Досягнення стратегічних цілей		
		Безпосередньо впливають		Всього (прямо і опосередковано впливають)
		Од.	%	Од.
11	Підвищення ефективності системи охорони здоров'я	5	12,7%	7
12	Подальший розвиток системи освіти	20	51,2%	22
13	Розвиток рекреаційно-туристичної інфраструктури, розвиток культури, спорту, безпеки	9	23,1%	10
14	Реалізація проектів, спрямованих на подолання нерівності у доходах	-	-	-
15	Удосконалення системи соціального захисту	-	-	-
16	Підвищення рівня зайнятості населення	-	-	6
17	Забезпечення комплексного планування розвитку міста та створення ОТГ	-	-	2
18	Прозоре і компетентне врядування за участю громадськості	1	2,6%	2

Більшість проектних пропозицій має безпосереднє відношення до стратегічної цілі «Подальший розвиток системи освіти» - 51,2 %. На другому місці – стратегічна ціль «Розвиток рекреаційно-туристичної інфраструктури, розвиток культури, спорту, безпеки» (23,1 % пропозицій). На третьому – «Підвищення ефективності системи охорони здоров'я». На досягнення цієї стратегічної цілі орієнтовані 12,7 % запропонованих проектів.

Однак, слід зазначити, що більшість проектних пропозицій орієнтована на досягнення не однієї, а декількох стратегічних цілей. Так, наприклад, реалізація 11-ти проектів має опосередковано вплинути на досягнення стратегічної цілі підвищення енергоефективності будівель бюджетної сфери (закладів медицини і освіти). Реалізація 6 запропонованих проектів має призвести до створення нових робочих місць, що позитивно вплине на підвищення рівня зайнятості населення.

В цілому запропоновані проекти мають відношення до часткової реалізації 14-ти стратегічних цілей Стратегії-2030, серед яких:

- Подальший розвиток системи освіти і охорони здоров'я (всього 29 проектів прямого і опосередкованого впливу);
- Підвищення енергоефективності будівель бюджетної сфери (11 проектів);
- Розвиток рекреаційно-туристичної інфраструктури, культури, спорту, безпеки (10 проектів);

Більшість запропонованих проектів носять короткостроковий характер та спрямовані на розв'язання точкових болючих проблем міста. Відчутного впливу на досягнення показників сталого розвитку у 2030 році вони не здійснять. Соціально-економічну ситуацію у місті внаслідок їх реалізації переломити не вдасться, не кажучи вже про можливість перетворення міста у «стале і розумне».

5.2. Міський інфраструктурний план стратегії (базовий варіант)

Першим кроком у реалізації Стратегії-2030, що закладає підвалини для досягнення Цілей Сталого Розвитку до 2030 року, має стати розроблення *Міського інфраструктурного плану* (далі – МІП).

У зазначеному Плані мають бути представлені важливі з огляду на пріоритетність стратегічних напрямів проекти, проаналізовано їх вплив на досягнення індикаторів ЦСР у 2030 році, визначені можливі механізми та етапність їх реалізації (з огляду на їх соціальну, бюджетну та економічну ефективність), а також сплановано заходи щодо реалізації цих проектів.

Підготовка та реалізація Міського інфраструктурного плану має стати завданням №1 у реалізації Стратегії-2030 та супроводжуватися заходами, які дадуть можливість:

- запровадити у місті сучасні інноваційні технології управління сталим розвитком на базі кращих світових практик;
- підвищити компетенцію міської влади у сфері підготовки та реалізації інфраструктурних програм в рамках Стратегії сталого розвитку міста та обізнаність громадськості й експертного середовища у цій сфері;
- забезпечити активну участь суспільства та бізнесу (вітчизняного та міжнародного) у реалізації Стратегії сталого розвитку на засадах довіри та співробітництва влади, бізнесу та громадськості у досягненні Цілей сталого розвитку до 2030 року.

До базового Міського інфраструктурного плану мають увійти проекти, визначені в рамках Стратегії-2020 (після аналізу їх впливу на досягнення цілей сталого розвитку), а також нові проекти, які розробляються на основі наданих проектних пропозицій.

Підготовка остаточного варіанту Плану передбачає можливість внесення змін і доповнень до базового варіанту. При цьому для кожного проекту Плану має бути сформований паспорт проекту, який містить: конкретні терміни виконання проекту, замовників і виконавців, обсяги і джерела фінансування, заходи реалізації проекту тощо.

Міський Інфраструктурний план має бути затверджено не пізніше, ніж через рік після схвалення Стратегії-2030.

На основі наявної інформації сформовані паспорти існуючих проектів (Додаток 7) та паспорти перспективних проектів, які можуть бути сформовані на основі наданих проєктивних пропозицій (Додаток 8). Аналіз цих паспортів проектів покладено в основу формування базового варіанту Міського інфраструктурного плану Стратегії. Нижче розглянуто структуру і складові базового Міського інфраструктурного плану.

Базовий варіант Міського інфраструктурного плану

Стратегічний напрям:

Стратегічна ціль І.1: Підвищення енергоефективності будівель та споруд

Оперативна ціль 1. Для досягнення цієї цілі необхідно продовжити термін виконання існуючого проекту Б.1.3 «Завершити енергоаудит об'єктів комунальної власності. Дані перевести у цифровий формат і зробити відкритими»

Оперативна ціль 2. Її досягнення забезпечується продовженням реалізації проекту Б.1.6 «Налагодити системну роботу з залучення коштів МВФ та МБ у сферу енергоефективності».

Оперативна ціль 3. Її досягнення забезпечується реалізацією заходів існуючих і нових проектів. Серед існуючих проектів необхідно переглянути терміни виконання, завдання і обсяги фінансування таких проектів, як:

- Б.2.1. «Зробити утеплення адміністративних будинків»
- Б.2.2. «Здійснити заміну вікон у визначених об'єктах»

Серед нових проектів безпосереднє відношення до досягнення оперативної цілі мають проектні пропозиції, які включають заходи з утеплення фасадів і заміни вікон в закладах освіти та охорони здоров'я. Об'єднання цих заходів в формі нового проекту під умовною назвою «Підвищення рівня енергоефективності закладів освіти і охорони здоров'я» дозволить включити його у перелік проектів Стратегії:

№	Назва проектної пропозиції	Заходи
12	Ремонт та реконструкція приміщення ЗЗОС №1	Капітальний ремонт даху та водостічних систем Заміна світильників на енергозберігаючі
14	Ремонт та реконструкція приміщення ЗЗОС №2	Утеплення фасаду Заміна покриття даху
16	Ремонт та реконструкція приміщення ЗЗОС №3	Утеплення фасаду Реконструкція покриття даху
18	Ремонт та реконструкція приміщення Бурштинського НВК	Утеплення фасаду закладу
20	Ремонт та реконструкція приміщення Бурштинської гімназії	Утеплення фасаду Ремонт даху Заміна 8-ми вікон
22	Ремонт та реконструкція приміщення Бурштинського МНВК	Ремонт фасаду Заміна вікон, даху навчального корпусу
24	Ремонт та реконструкція приміщення ЗДО №1	Капітальний ремонт аварійного корпусу
26	Ремонт та реконструкція приміщення ЗДО №2	Утеплення фасаду Капітальний ремонт покрівлі
28	Ремонт та реконструкція приміщення ЗДО №3	Утеплення фасаду Заміна вікон
30	Ремонт та реконструкція приміщення ЗДО №6 «Пролісок»	Утеплення фасаду, реконструкція фундаменту Заміна покрівлі
36	Комплексна термосанація лікарні	Виконати комплекс робіт з повної термосанації приміщення міської лікарні

Оперативна ціль 4. Її досягнення забезпечується активізацією роботи з реалізації проекту Б.1.5 «Провести чергову компанію щодо створення ОСББ з висвітленням їх переваг».

Оперативна ціль 5. На теперішній час серед існуючих і нових проектів немає пропозицій щодо реалізації заходів з енергоефективності будинків житлового фонду. Для включення цього напряму до Муніципального інфраструктурного плану необхідно розпочати збір проектних пропозицій у цій сфері і на їх основі сформулювати новий проект під умовною назвою «Підвищення рівня ефективності житлових будинків».

Стратегічна ціль І.2: Підвищення ефективності використання водних ресурсів

Оперативна ціль 1. Серед нових проектів, які мають безпосереднє відношення до виконання робіт з ремонту і модернізації систем водопостачання з метою підвищення ефективності використання водних ресурсів за рахунок зниження втрат води, слід вказати такі проектні пропозиції:

№	Назва проектної пропозиції	Заходи
9	Ремонт та реконструкція приміщень закладів охорони здоров'я.	Заміна внутрішньої лікарняних мереж водопостачання
31	Якісна питна вода	Визначитись з ділянками водопроводів, які підлягають заміні Провести реконструкцію існуючої системи водопостачання

Об'єднання цих заходів в формі нового проекту під умовною назвою «Підвищення ефективності функціонування водопровідної мережі» дозволить включити його у перелік проектів Стратегії:

Оперативна ціль 2. Її досягнення забезпечується продовженням реалізації проекту Б.1.4 «Обладнати найбільш важливі об'єкти лічильниками».

Стратегічна ціль І.3. Підвищення ефективності використання енергоресурсів

Оперативна ціль 1. Її досягнення забезпечується продовженням і переглядом термінів виконання, заходів і обсягів фінансування існуючого проекту Б.1.1 «Удосконалити існуючу систему енергомоніторингу з використанням ІКТ»

Оперативна ціль 2. Для її досягнення необхідно активізувати роботи з реалізації існуючого проекту Б.2.3. «Виконати комплекс робіт по капітальному ремонту тепломереж та реконструкції опалення в місцях найбільших втрат енергії на основі аудиту».

Крім того, досягнення цієї цілі забезпечується реалізацією заходів щодо модернізації систем енергопостачання закладів освіти і охорони здоров'я, які були сформовані у таких проектних пропозиціях:

№	Назва проектної пропозиції	Заходи
9	Ремонт та реконструкція приміщень закладів охорони здоров'я.	Заміна внутрішньо лікарняних мереж теплопостачання
14	Ремонт та реконструкція приміщення ЗЗОС №2	Ремонт тепломережі
16	Ремонт та реконструкція приміщення ЗЗОС №3	Ремонт тепломереж
20	Ремонт та реконструкція приміщення Бурштинської гімназії	Заміна труб центрального теплопостачання
28	Ремонт та реконструкція приміщення ЗДО №3	Реконструкція системи електропостачання

Об'єднання цих заходів в формі нового проекту під умовною назвою «Модернізація систем енергопостачання в закладах освіти та охорони здоров'я» дозволить включити його у перелік проектів Стратегії.

Оперативна ціль 3. Серед існуючих та нових проектів немає пропозицій щодо реалізації заходів з використання відновлювальних джерел енергії. Для включення цього напрямку до Муніципального інфраструктурного плану необхідно розпочати збір проектних пропозицій у цій сфері і на їх основі сформувати новий проект з умовною назвою «Використання відновлювальних джерел енергії».

Стратегічна ціль II.1. Розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури

Оперативна ціль 1. Для подальшого розвитку дорожньої і транспортної інфраструктури міста і ОТГ необхідно:

- продовжити виконання існуючого проекту Г.1.11 «Підготовка ПКД для будівництва ділянки дороги «м. Бурштин – с. Коростовичі – с. Куропатники» з використанням золошлакових матеріалів»;
- забезпечити реалізацію нового масштабного проекту № 39 «Побудова нового дорожнього покриття з використанням золошлаків Бурштинської ТЕС».

Інноваційний підхід у використанні золошлаків суттєво знизить вартість дорожнього покриття, що дозволить прокласти дороги у всіх населених пунктах Бурштинської ОТГ і сприятиме розвитку рекреаційно-туристичної інфраструктури.

Стратегічна ціль II.2. Розвиток житлово-комунальної інфраструктури

Оперативна ціль 1. Серед існуючих проектів та проектних пропозицій частковому вирішенню проблеми забезпечення населення міста житлом сприяє реалізація:

- існуючого проекту Г.1.10 «Будівництво житла для працівників ТЕС»;
- проектної пропозиції №4 «Реалізація молодіжної політики» (розвиток напрямку «Молодіжне житло»).

Оперативна ціль 2. Її досягненню сприятимуть:

- продовження реалізації існуючого проекту Д.1.2. «Прокласти мережу централізованого відводу каналізаційних стоків в індивідуальному секторі»;
- реалізація нового проекту, сформованого на основі проектних пропозицій №32 «Водовідведення і каналізація».

Стратегічний напрям:

Стратегічна ціль III.1. Покращення якості атмосферного повітря

Оперативна ціль 1. Серед існуючих та нових проектів немає пропозицій щодо покращення якості атмосферного повітря у місті. Для включення цього напрямку до Муніципального інфраструктурного плану необхідно розпочати збір проектних пропозицій у цій сфері і на їх основі сформулювати новий проект «Покращення якості атмосферного повітря у місті».

Стратегічна ціль III.2. Підвищення якості питної води

Оперативна ціль 1. Досягненню цієї оперативної мети сприятиме:

- продовження термінів реалізації існуючого проекту Д.1.1 «Провести реконструкцію мережі водопостачання та забезпечити відповідність питної води нормам по показникам жорсткості»;
- продовжити реалізацію проекту Г.1.1 «Встановити установки для пом'якшення питної води в ЗОШ», поширивши сферу виконання проекту не тільки на заклади освіти, але й на заклади охорони здоров'я, культури, спорту тощо;
- реалізація нового проекту, сформованого на основі проектною пропозиції № 31 «Якісна питна вода».

Стратегічна ціль III.3. Удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами

Оперативна ціль 1. Для досягнення цієї оперативної мети необхідно активізувати зусилля у напрямку:

- подальшої реалізації існуючого проекту Д.2.2 «Опрацювати питання пошуку території під будівництво сміттепереробного комплексу»;

- подальше виконання проекту Д.2.1 «Провести інформаційну кампанію для жителів міста щодо роздільного збору сміття та поводження з ТПВ»
- реалізації нового проекту, сформованого на основі проектної пропозиції №34 «Тверді побутові відходи».

Стратегічна ціль ІV.1. Створення сприятливого інвестиційного клімату

Оперативна ціль 1. Для її досягнення необхідно переглянути і продовжити виконання проекту А.1.1. «Розробити довгострокову програму комплексних дій по залученню інвестицій». Рішенням МР від 20.12.17 № 10/42-17 була затверджена «Програма залучення інвестицій в економіку м. Бурштин на 2018-2020 рр.», яка має бути переглянута і продовжена на більш довгостроковий період.

Оперативна ціль 2. З метою подальшої реалізації заходів розвитку Індустріального парку Бурштин має бути продовжена реалізація існуючого проекту А.1.3. «Забезпечити підведення до індустріального парку “Бурштин” інженерних мереж».

Оперативна ціль 3. Для досягнення цілі необхідна постійна підтримка промоційних заходів інвестиційних продуктів, що забезпечується продовженням термінів виконання існуючого проекту А.1.4. «Сформувати пакет промоційних заходів інвестиційних продуктів».

Стратегічна ціль ІV.2. Подальший розвиток бізнес-середовища

Оперативна ціль 1. Реалізація заходів, що забезпечують підтримку малого і середнього бізнесу та розвиток підприємництва у місті забезпечується:

- продовженням виконання існуючого проекту А.2.3. «Розробити довгострокову програму підтримки малого бізнесу та комунікації і співпраці» (Рішенням МР

від 26.01.18 було затверджено Програму розвитку малого і середнього підприємництва у місті Бурштин тільки до 2020 року);

- реалізацією нового проекту «Реалізація заходів, що сприяють розвитку підприємництва», сформованого на основі об'єднання завдань двох проектних пропозицій, які передбачають створення умов для малого (у тому числі і молодіжного) підприємництва:

№	Назва проектної пропозиції	Заходи
4	Реалізація молодіжної політики (Молодіжне підприємництво)	Реалізація заходів, що сприяють розвитку молодіжного підприємництва
7	Етно-фестиваль «Купальницький Розмай» (ярморок народних ремесел)	Організація ярмарку народних ремесел, майстер-класів, торгівлі купальськими атрибутами та смаколиками

Оперативна ціль 2. Для забезпечення постійної інформаційної підтримки розвитку бізнес-середовища у місті необхідно переглянути заходи і продовжити терміни виконання існуючих проектів:

- А.2.1 «Створити базу необхідної бізнес-орієнтованої інформації для бізнесу»;
- А.2.2. «Розробити “ карту місцевих ресурсів та можливостей”» для розвитку нових сфер бізнесу.

Стратегічна ціль V.1. Підвищення ефективності системи охорони здоров'я

Оперативна ціль 1. Для покращення рівня медичного забезпечення необхідно продовжити реалізацію існуючих проектів:

- В.2.1. «Сформувати сучасну матеріально-технічну базу міської лікарні»;
- В.2.2. «Забезпечити міську лікарню сучасним діагностичним обладнанням».

Крім того, необхідно сформувати нові проекти на основі проектних пропозицій:

- №9 «Ремонт та реконструкція приміщень закладів охорони здоров'я»;
- №10 «Забезпечення закладів охорони здоров'я міста сучасним діагностичним обладнанням».

Оперативна ціль 2. Для підвищення якості медичного обслуговування населення міста необхідно:

- Продовжити реалізацію існуючого проекту В.1.1. «Запровадити електронний документообіг та розробити інформаційну базу про стан здоров'я місцевого населення»;
- Продовжити реалізацію існуючого проекту В.1.2 «Запровадити систему навчання для медичного персоналу з метою надання якісних медичних послуг»;
- Реалізувати новий проект, сформований на основі проектної пропозиції №8 «Розвиток первинної медико-санітарної допомоги»;
- Реалізувати новий проект, сформований на основі проектної пропозиції №11 «Створення та розвиток хоспісної допомоги».

Стратегічна ціль V.2. Подальший розвиток системи освіти

Оперативна ціль 1. Її досягнення забезпечується подальшим виконанням існуючого проекту Г.1.2. «Підвищити рівень матеріально-технічного забезпечення ЗОШ».

Крім того, на досягнення оперативної цілі впливає реалізація нового масштабного проекту «Матеріально-технічне забезпечення закладів освіти міста», який об'єднує запропоновані керівництвом закладів освіти проектні пропозиції:

№	Назва проектної пропозиції
13	Матеріально-технічне забезпечення ЗЗОС №1
15	Матеріально-технічне забезпечення ЗЗОС №2
17	Матеріально-технічне забезпечення ЗЗОС №3
19	Матеріально-технічне забезпечення Бурштинського НВК
21	Матеріально-технічне забезпечення Бурштинської гімназії
23	Матеріально-технічне забезпечення Бурштинського МНВК
25	Матеріально-технічне забезпечення ЗДО №1
27	Матеріально-технічне забезпечення ЗДО №2
29	Матеріально-технічне забезпечення ЗДО №3

Оперативна ціль 2. Досягнення даної мети забезпечується подальшим продовженням реалізації масштабного проекту Г.1.3 «Покращити облаштування приміщень загального користування та благоустрій територій у закладах освіти».

Серед нових проектних пропозицій безпосереднє відношення до досягнення оперативної цілі мають пропозиції, які включають заходи з ремонту і облаштування внутрішніх приміщень закладів освіти та благоустрою прилеглої території. Об'єднання цих заходів в формі нового масштабного проекту під умовною назвою «Ремонт та реконструкція закладів освіти та благоустрій прилеглих територій» дозволить включити їх до переліку проектів Стратегії:

№	Назва проектної пропозиції	Заходи
14	Ремонт та реконструкція приміщення ЗЗОС №2	<i>Першочергові:</i> • Капітальний ремонт їдальні • Заміна входних дверей школи • Заміна підлогового покриття у спортзалі і коридорі 1 поверху

№	Назва проектної пропозиції	Заходи
		<i>Другорядні:</i> - Часткова заміна огорожі і воріт - Облаштування баскетбольного майданчику зі штучним покриттям
16	Ремонт та реконструкція приміщення ЗЗОС №3	<i>Першочергові:</i> - Встановлення огорожі по периметру школи - Облаштування спортивного майданчику <i>Другочергові:</i> - Заміна підлогового покриття у коридорах
18	Ремонт та реконструкція приміщення Бурштинського НВК	- Встановити спортивний майданчик зі штучним покриттям - Встановити літні веранди для дошкільнят
20	Ремонт та реконструкція приміщення Бурштинської гімназії	<i>Першочергові:</i> - Добудова спортзалу <i>Другочергові:</i> - Ремонт центрального входу, огорожі, стелі актового залу
24	Ремонт та реконструкція приміщення ЗДО №1	- Поточний ремонт приміщення середньо-старшої групи - Встановлення огорожі
26	Ремонт та реконструкція приміщення ЗДО №2	- Капітальний ремонт кімнат, коридорів, спортзалу - Ремонт огорожі, воріт, пішохідних доріжок
28	Ремонт та реконструкція приміщення ЗДО №3	- Ремонт кімнат, музичної зали - Заміна міжгрупових дверей, огорожі - Ремонт павільйонів на дитячому майданчику - Встановлення аварійного виходу з другого поверху
30	Ремонт та реконструкція приміщення ЗДО №6 «Пролісок»	- Ремонт кімнат, коридорів - Заміна огорожі, доріжки - Ремонт і оновлення ігрових майданчиків

Оперативна ціль 3. Її досягнення залежить від успішності реалізації нового проекту, сформованого на основі проектної пропозиції №38 «Розвиток позашкільної освіти в м. Бурштин».

Стратегічна ціль V.3. Розвиток рекреаційно-туристичної інфраструктури, культури, спорту, безпеки

Оперативна ціль 1. На досягнення цієї мети націлена реалізація діючого проекту Д.2.3 «Розробка концепції рекреаційної зони». Крім того, безпосереднє відношення до створення сприятливих умов для розвитку туризму мають такі проектні пропозиції:

- № 1. «Благоустрій парків, скверів та інших зелених зон у місті»;
- № 7 «Етно-фестиваль «Купальницький Розмай»;
- № 33 «Впорядкування зон відпочинку».

Оперативна ціль 2. Для подальшого розвитку міста у сфері культури необхідно продовжити терміни реалізації існуючих проектів:

- Г.1.4 «Створити умови для функціонування сучасного міського кінотеатру»;
- Г.1.6 «Придбати музичні інструменти для дитячої музичної школи»;
- Г.1.7 «Провести комп'ютеризацію бібліотеки міста».

Крім того, на досягнення даної мети впливає реалізація нових проектів, сформованих на основі наданих проектних пропозицій:

- №2 «Міський кінотеатр»;
- №3 «Розбірна сцена для міста».

Оперативна ціль 3. Для подальшого розвитку спорту у місті необхідно забезпечити ефективну реалізацію існуючого проекту Г.1.5 «Створити дитячу юнацьку спортивну школу» та проектної пропозиції №6 «Розвиток спортивної діяльності та інфраструктури».

Ефективність реалізації молодіжної політики у місті залежить від виконання нових проектів, сформованих на основі таких проектних пропозицій:

- № 4 «Реалізація молодіжної політики»;
- №5 «Реалізація сімейної політики».

Оперативна ціль 4. Серед існуючих немає проектів, які би сприяли підвищенню рівня безпеки проживання у місті. Серед проектних пропозицій запропоновано новий проект №35 «Безпечне місто», який потребує наповнення конкретними заходами реалізації.

Стратегічна ціль VI.1. Подолання нерівності у доходах населення

Оперативна ціль 1. Серед існуючих та нових проектів немає пропозицій, які би сприяли подоланню нерівності у доходах населення. Для включення цього напрямку до Муніципального інфраструктурного плану необхідно розпочати збір проектних пропозицій у цій сфері і на їх основі сформував новий проект *«Реалізація заходів, що сприяють подоланню нерівності у доходах населення»*.

Стратегічна ціль VI.2. Удосконалення системи соціального захисту

Оперативна ціль 1. Серед існуючих та нових проектів немає пропозицій, які би сприяли удосконаленню системи соціального захисту. Для включення цього напрямку до Муніципального інфраструктурного плану необхідно розпочати збір проектних пропозицій у цій сфері і на їх основі сформував новий проект *«Реалізація заходів, що сприяють удосконаленню системи соціального захисту»*.

Стратегічна ціль VI.3. Підвищення рівня зайнятості населення

Оперативна ціль 1. Серед існуючих та нових проектів не достатньо пропозицій, які би сприяли підвищенню рівня зайнятості населення та створенню нових робочих місць.

Частково проблема створення нових робочих місць вирішується в ході реалізації нових проектів, сформованих на базі проектних пропозицій:

- №4 «Реалізація молодіжної політики» (в частині створення умов для молодіжного підприємництва);
- №5 «Реалізація сімейної політики» (в частині створення робочого простору для молодих мам).

Стратегічна ціль VII.1. Забезпечення комплексного планування розвитку міста і ОТГ

Оперативна ціль 1. Її досягнення потребує продовження успішної реалізації існуючого проекту Г.2.4 «Провести комплекс заходів на підтримку процесів створення та розвитку ОТГ».

Стратегічна ціль VII.2. Прозоре врядування за участю громадськості

Оперативна ціль 1. Для забезпечення прозорості врядування та підвищення рівня активності громади міста необхідно:

- Продовжити реалізацію проекту Г.1.8 «Запровадження електронного документообігу у сфері обслуговування депутатів та виконкому міської ради»;
- Продовжити реалізацію проекту Г.1.9 «Створення умов для розвитку ЦНАП та громадських ініціатив по вул.С.Стрільців,15 в м. Бурштин»;
- Продовжити реалізацію проекту Г.2.1 «Провести міський конкурс міні-проектів "Місто своїми руками"»;
- Продовжити терміни реалізації проекту Г.2.2 «Встановити інформаційний екран для міста»;
- Реалізувати новий проект, сформований на основі проектної пропозиції №37 «Модернізація ЦНАП».

5.3. Рекомендації щодо черговості фінансування проектів Міського інфраструктурного плану

В цілому до базового Міського інфраструктурного плану увійшло 69 проектів, з яких 37 – це існуючі проекти, які були визначені в Стратегії-2020, 32 - нові проекти, які мають бути сформовані на основі 39-ти наданих проектних пропозицій (табл. 5.4).

Таблиця 5.4

Перелік проектів базового Міського інфраструктурного плану Стратегії-2030

Новий номер	Старий номер	Назва проекту базового Муніципального інфраструктурного плану	Важливість	
			напрям*	проекту**
I.1.1/1	Б.1.3	«Завершити енергоаудит об'єктів комунальної власності. Дані перевести у цифровий формат і зробити відкритими»	I	П1
I.1.2/1	Б.1.6	«Налагодити системну роботу з залучення коштів МВФ та МБ у сферу енергоефективності»	I	П1
I.1.3/1	Б.2.1	«Зробити утеплення адміністративних будинків»	I	П1
I.1.3/2	Б.2.2	«Здійснити заміну вікон у визначених об'єктах»	I	П1
I.1.3/3	-	«Підвищення рівня енергоефективності закладів освіти і охорони здоров'я» (з урахуванням, зокрема, проектних пропозицій №12, № 22, № 36)	I	П1
I.1.4/1	Б.1.5	«Провести чергову компанію щодо створення ОСББ з висвітленням їх переваг».	I	П1
I.1.5/1	-	«Підвищення рівня ефективності житлових будинків»	I	П1
I.2.1/1	-	«Підвищення ефективності функціонування водопровідної мережі» (на основі пропозицій № 9, 31)	I	П1
I.2.1/2	Б.1.4	«Обладнати найбільш важливі об'єкти лічильниками»	I	П1
I.3.1/1	Б.1.1	«Удосконалити існуючу систему енергомоніторингу з використанням ІКТ»	I	П2
I.3.2/1	Б.2.3	«Виконати комплекс робіт по капітальному ремонту тепломереж та реконструкції опалення в місцях найбільших втрат енергії на основі аудиту»	I	П1
I.3.2/2	-	«Модернізація систем енергопостачання в закладах освіти та охорони здоров'я» (на основі проектних пропозицій №№ 9, 14, 16, 20, 28)	I	П1
I.3.3/1	-	«Використання відновлювальних джерел енергії»	I	П3
II.1.1/1	Г.1.11	«Підготовка ПКД для будівництва ділянки дороги «м. Бурштин – с. Коростовичі – с. Куропатники» з використанням золошлакових матеріалів»	II	П2
II.1.1/2	№39	«Побудова нового дорожнього покриття з використанням золошлаків Бурштинської ТЕС»	II	П1
II.2.1/1	Г.1.10	«Будівництво житла для працівників ТЕС»	II	П2
II.2.1/2	-	«Розвиток житлового будівництва за напрямом «Молодіжне житло» (з урахуванням відповідних заходів проектної пропозиції №4)	II	П2
II.2.2/1	Д.1.2	«Прокласти мережу централізованого відводу каналізаційних стоків в індивідуальному секторі»	II	П1
II.2.2/2	№32	«Водовідведення і каналізація».	II	П2
III.1.1/1	-	«Покращення якості атмосферного повітря у місті».	III	П3
III.2.1/1	Д.1.1	«Провести реконструкцію мережі водопостачання та забезпечити відповідність питної води нормам по показникам жорсткості»	III	П1

III.2.1/2	Г.1.1	«Встановити установки для пом'якшення питної води в ЗОШ»	III	П1
III.2.1/3	№31	«Якісна питна вода»	III	П2
III.3.1/1	Д.2.2	«Опрацювати питання пошуку території під будівництво сміттєпереробного комплексу»	III	П1
III.3.1/2	Д.2.1	«Провести інформаційну кампанію для жителів міста щодо роздільного збору сміття та поводження з ТПВ»	III	П1
III.3.1/3	№34	«Тверді побутові відходи»	III	П2
IV.1.1/1	A.1.1	«Розробити довгострокову програму комплексних дій по залученню інвестицій»	IV	П2
IV.1.2/1	A.1.3	«Забезпечити підведення до індустріального парку "Бурштин" інженерних мереж».	IV	П1
IV.1.3/1	A.1.4	«Сформувати пакет промоційних заходів інвестиційних продуктів»	IV	П2
IV.2.1/1	A.2.3	«Розробити довгострокову програму підтримки малого бізнесу та комунікації і співпраці»	IV	П2
IV.2.1/2	-	«Реалізація заходів, що сприяють розвитку підприємництва» (на основі проектних пропозицій №№ 4, 7)	IV	П2
IV.2.2/1	A.2.1	«Створити базу необхідної бізнес-орієнтованої інформації для бізнесу»	IV	П2
IV.2.2/2	A.2.2	«Розробити "карту місцевих ресурсів та можливостей"» для розвитку нових сфер бізнесу	IV	П2
V.1.1/1	B.2.1	«Сформувати сучасну матеріально-технічну базу міської лікарні»	V	П1
V.1.1/2	B.2.2	«Забезпечити міську лікарню сучасним діагностичним обладнанням»	V	П1
V.1.1/3	№9	«Ремонт та реконструкція приміщень закладів охорони здоров'я»	V	П1
V.1.1/4	№10	«Забезпечення закладів охорони здоров'я міста сучасним діагностичним обладнанням»	V	П2
V.1.2/1	B.1.1	«Запровадити електронний документообіг та розробити інформаційну базу про стан здоров'я місцевого населення»;	V	П1
V.1.2/2	B.1.2	«Запровадити систему навчання для медичного персоналу з метою надання якісних медичних послуг»	V	П1
V.1.2/3	№11	«Створення та розвиток хоспісної допомоги».	V	П2
V.1.2/3	№8	«Розвиток первинної медико-санітарної допомоги»	V	П2
V.2.1/1	Г.1.2	«Підвищити рівень матеріально-технічного забезпечення ЗОШ».	V	П2
V.2.1/2	-	«Матеріально-технічне забезпечення закладів освіти міста» (на основі проектних пропозицій №№ 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29)	V	П2
V.2.2/1	Г.1.3	«Покращити облаштування приміщень загального користування та благоустрій територій у закладах освіти».	V	П2
V.2.2/2	-	«Ремонт та реконструкція закладів освіти та благоустрій прилеглих територій» (на основі проектних пропозицій №№ 12, 14, 16, 18, 20, 24, 22, 26, 28, 30)	V	П2
V.2.3/1	№38	«Розвиток позашкільної освіти в м. Бурштин»	V	П2
V.3.1/1	Д.2.3	«Розробка концепції рекреаційної зони»	V	П1
V.3.1/2	№1	«Благоустрій парків, скверів та інших зелених зон у місті»	V	П1
V.3.1/3	№7	«Етно-фестиваль «Купальницький Розмай»	V	П1
V.3.1/4	№33	«Впорядкування зон відпочинку»	V	П1
V.3.2/1	Г.1.4	«Створити умови для функціонування сучасного міського кінотеатру»	V	П2
V.3.2/2	Г.1.6	«Придбати музичні інструменти для дитячої музичної школи»	V	П2
V.3.2/3	Г.1.7	«Провести комп'ютеризацію бібліотеки міста»	V	П2
V.3.2/4	№2	«Міський кінотеатр»	V	П2

V.3.2/5	№3	«Розбірна сцена для міста»	V	П1
V.3.3/1	Г.1.5	«Створити дитячу юнацьку спортивну школу» та проектної пропозиції	V	П2
V.3.3/2	№6	«Розвиток спортивної діяльності та інфраструктури»	V	П2
V.3.3/3	№4	«Реалізація молодіжної політики»	V	П2
V.3.3/4	№5	«Реалізація сімейної політики»	V	П2
V.3.4/1	№35	«Безпечне місто»	V	П3
VI.1.1/1	-	«Реалізація заходів, що сприяють подоланню нерівності у доходах населення»	VI	П3
VI.2.1/1	-	«Реалізація заходів, що сприяють удосконаленню системи соціального захисту»	VI	П3
VI.3.1/1	-	«Підвищення рівня зайнятості населення, у т.ч. за рахунок створення нових робочих місць» (з урахуванням проектних пропозицій №4, №5 в частині створення умов для розвитку підприємництва)	VI	П2
VII.1.1/1	Г.2.4	«Провести комплекс заходів на підтримку процесів створення та розвитку ОТГ»	VII	П3
VII.2.1/1	Г.1.8	«Запровадження електронного документообігу у сфері обслуговування депутатів та виконкому міської ради»	VII	П3
VII.2.1/2	Г.1.9	«Створення умов для розвитку ЦНАП та громадських ініціатив по вул. С.Стрільців, 15 в м. Бурштин»	VII	П3
VII.2.1/3	Г.2.1	«Провести міський конкурс міні-проектів "Місто своїми руками"»	VII	П3
VII.2.1/4	Г.2.2	«Встановити інформаційний екран для міста»	VII	П3
VII.2.1/5	№37	«Модернізація ЦНАП»	VII	П3

* Важливість стратегічного напрямку визначається його пріоритетом – від I до VII.

** Важливість кожного проекту визначена в паспортах проектів (Додатки 7, 8): П1 – першочерговий проект; П2 – пріоритетний проект; П3 – важливий проект.

Рекомендації щодо черговості фінансування проектів, що включені до базового Міського інфраструктурного плану.

1). Фінансування проектів пропонується виконувати, виходячи з наявних і прогнозованих фінансових можливостей міста (місцевий бюджет, ДТЕК, інші бюджетні і приватні надходження) на наступні 3 роки.

2). Намагатися не розпорошувати фінансові кошти між багатьма проектами, по можливості не починати фінансування наступних проектів до завершення попередніх проектів, визначених за критеріями пріоритетності.

3). Черговість фінансування проектів у плановий період має встановлюватися за критеріями важливості виконання проектів

Пріоритетність стратегічних напрямів:	Важливість виконання проектів у відповідності до їх пріоритетності		
	П1: Першочергові проекти	П2: Пріоритетні проекти	П3: Важливі проекти
Пріоритет 1: Стратегічні напрями I, II, III.	I черга	II черга	UI черга
Пріоритет 2: Стратегічні напрями IV, V	III черга	У черга	UII черга
Пріоритет 3: Стратегічні напрями VI-VII	IУ черга	UIII черга	IX черга

РОЗДІЛ 6. ВПРОВАДЖЕННЯ І КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ

6.1. Інституційні механізми реалізації Стратегії

Реалізація положень Стратегії-2030 здійснюватиметься за рахунок використання наявного на місцевому рівні ресурсного потенціалу (матеріальних, фінансових, людських, інтелектуальних, інформаційних ресурсів тощо), залучення провідних українських та міжнародних експертів, а також міжнародних організацій, таких як Європейська Економічна Комісія ООН, Світовий банк, Міжнародна Фінансова Корпорація, Європейський банк реконструкції та розвитку, Агентство США з міжнародного розвитку тощо.

Фінансовими джерелами реалізації Стратегії будуть кошти місцевого та державного бюджетів, залучені кошти донорів в рамках проектів міжнародної технічної допомоги, кошти приватного бізнесу (вітчизняного та міжнародного), що будуть спрямовані на реалізацію проектів державно-приватного партнерства, кредити міжнародних фінансових організацій.

Управління Стратегічним Розвитком міста

Організація заходів з реалізації Стратегії-2030 та, зокрема, розроблення і реалізація Міського Інфраструктурного Плану має виконуватися відділом економіки та промисловості Бурштинської міської ради (далі – Орган Управління).

Зазначений Орган Управління має координувати діяльність з реалізації заходів, передбачених Стратегією, готувати звіти (квартальні та річні) для розгляду керівництвом виконавчого органу Бурштинської міської ради та Робочою групою з моніторингу реалізації Стратегії. Квартальні та річні звіти з реалізації Стратегії після їх обговорення та погодження Робочою групою з моніторингу мають розміщуватися на офіційному сайті Бурштинської міської ради та Агенції місцевого економічного розвитку (АМЕР) м. Бурштин. Річні звіти з реалізації Стратегії виносяться на розгляд міської ради Бурштина. За результатами розгляду Річних звітів з реалізації Стратегії приймається відповідне рішення міської ради, яке у разі необхідності може включати внесення змін до діючої Стратегії.

Орган Управління має тісно співпрацювати з мером міста, міськрадою та профільними управліннями виконавчого комітету міської ради задля оперативної підготовки, узгодження та схвалення розпорядчих рішень міської ради з питань реалізації Стратегії та Міського Інфраструктурного Плану.

Робоча група з моніторингу Стратегії

Для моніторингу реалізації Стратегії та здійснення контролю за її виконанням пропонується створити Робочу групу з моніторингу Стратегії (далі – Робоча група з моніторингу). До складу цієї групи мають вийти найбільш активні представники чинних Робочих груп, що були залучені до розроблення Стратегії, - представники органу місцевого самоврядування, ДТЕК, інших бізнес-компаній та громадськості. Організаційне забезпечення діяльності цієї групи здійснюватиме Агенція місцевого економічного розвитку (АМЕР) м. Бурштин, яка також відіграватиме роль інформаційно-комунікаційного центру щодо реалізації Стратегії. В рамках цієї діяльності АМЕР:

- співпрацюватиме з експертним середовищем та громадськістю з питань, що стосуються реалізації Стратегії-2030,
- забезпечуватиме обмін інформацією з міжнародними партнерами з питань, що пов'язані з реалізацією Стратегії, сприятиме залученню їх до реалізації міських проектів;
- здійснюватиме просування та пропагування заходів та механізмів реалізації Стратегії серед українських та зарубіжних міст, забезпечуючи створення

позитивного іміджу міста Бурштин як одного з лідерів реалізації в Україні стратегій сталого розвитку у відповідності до ЦСР ;

Міська рада м. Бурштин в рамках реалізації Стратегії-2030:

- Схвалює розпорядчі документи, необхідні для реалізації Стратегії-2030 та Плану її реалізації;
- щорічно розглядає результати виконання Стратегії (Річний звіт) та у разі необхідності вносить відповідні корективи до «Стратегії сталого розвитку м. Бурштин до 2030 року» та до Міського Інфраструктурного Плану.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії-2030 здійснюватиметься шляхом:

- оптимізації видатків місцевого бюджету, базуючись на Стратегії-2030 та Муніципальному Інфраструктурному Плані;
- запровадження стимулюючих заходів щодо спрощення доступу до земельних ділянок та незадіяних виробничих потужностей для проектів, що включені до Муніципального Інфраструктурного Плану;
- надання тимчасових пільг із сплати місцевих податків та зборів, оренду на землю для проектів, реалізація яких здійснює визначальний вплив на досягнення стратегічних пріоритетів, забезпечує створення робочих місць, особливо для молоді, призводить до підвищення надходжень до місцевого бюджету, зменшує навантаження на місцевий бюджет з оплати енергоносіїв;
- залучення коштів міжнародних фінансових організацій (зокрема, ЄБРР, НЕФКО) для реалізації проектів з розвитку місцевої інфраструктури;
- створення умов для участі у реалізації Міського Інфраструктурного Плану приватного бізнесу (зокрема, компанії ДТЕК). Зазначене, поряд з іншим, дасть змогу оволодіти новими технологіями та сучасним менеджментом, вийти на нові експортні ринки інноваційної продукції;
- залучення до реалізації Стратегії та до розповсюдження набутого досвіду у інших містах України **Офіційної Допомоги Розвитку**, надання якої передбачено відповідно до завдання 17.2 Цілі Сталого Розвитку 17.

Інклюзивність

Стратегія-2030 базується на концепції інклюзивного розвитку. Інклюзивність Стратегії, з одного боку, забезпечує рівний доступ всіх верств суспільства (населення, бізнесу, громадського середовища) до результатів сталого розвитку, з іншого боку, - передбачає широку участь громади міста у самому процесі реалізації Стратегії.

Залучення до реалізації Стратегії-2030 всіх верств населення міста забезпечуватиметься шляхом:

- формування ефективної системи електронного врядування та створення електронної платформи для суспільного обговорення питань реалізації Стратегії-2030;
- введення у практику діяльності місцевої влади щорічного широкого розгляду результатів реалізації Стратегії-2030, обговорення планів місцевої влади щодо внесення до неї коректив, урахування думки суспільства при розробленні і коригуванні Місцевого Інфраструктурного плану в частині визначенні пріоритетності реалізації в місті суспільно значущих проектів;
- створення умов для застосування державно-приватного партнерства з урахуванням міжнародних стандартів у цій сфері;
- здійснення просвітницької та освітньої діяльності у місті з питань управління розвитком та державно-приватного партнерства;

- реалізація політики інформаційної відкритості влади на засадах сучасних інформаційних технологій.

6.2. Етапи реалізації Стратегії

«Стратегія сталого розвитку м. Бурштин до 2030 року» реалізовуватиметься у два етапи:

- I етап (2018 – 2022 рр.) – розв’язання найболючіших проблем у життєдіяльності міста на засадах сталості та створення підґрунтя для досягнення Цілей Сталого Розвитку у 2030 році;
- II етап (2023 - 2030 рр.) – трансформація міста у стале та розумне у розумінні Глобальної Стратегії Сталого Розвитку ООН (ЦСР 11).

I етап. Протягом першого етапу реалізації Стратегії мають бути виконані завдання, наведені у таблиці 6.1.

Таблиця 6.1

Основні завдання щодо реалізації Стратегії сталого розвитку міста Бурштин

Найменування завдання	Роки								Відповідальні за реалізацію
	2018	2019				2020	2021	2022	
		I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.				
I. Розвиток інституційного середовища задля реалізації Стратегії									
1.1. Створення Робочої групи з моніторингу	x								Міська рада, Управління економіки, АМЕР
1.2. Створення електронної платформи для залучення до обговорення реалізації Стратегії та МІП експертного середовища та широких кіл громадськості		x							Міська рада, АМЕР
1.3. Організація та проведення ознайомлювальних, освітніх та роз'яснювальних заходів з питань реалізації Стратегії, МІП та їх популяризації серед громадськості	x	x	x	x	x				Міська рада, Управління економіки, АМЕР, Робоча група з моніторингу
II. Розроблення та реалізація пріоритетних проектів на виконання Стратегії									
2.1. Підготовка попередніх економічних обґрунтувань інфраструктурних проектів, передбачених для реалізації Стратегії		x	x	x	x				Управління економіки, АМЕР з залученням зовнішніх експертів, в т.ч. міжнародних
2.2. Співпраця з міжнародними організаціями та донорами з питань залучення фінансових ресурсів для реалізації проектів, включених у Стратегію					x	x	x	x	Управління економіки, АМЕР з залученням зовнішніх експертів, в т.ч. міжнародних
2.3. Супроводження реалізації проектів, що включено до Стратегії					x	x	x	x	Міська рада, Управління економіки, АМЕР

Найменування завдання	Роки								Відповідальні за реалізацію
	2018	2019				2020	2021	2022	
		I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.				
III. Моніторинг реалізації Стратегії та внесення до неї змін (в частині уточнення показників її виконання)									
3.1. Підготовка квартальних та Річних звітів щодо виконання Стратегії для їх розгляду Робочою групою з моніторингу	x	x	x	x	x	x	x	x	Управління економіки
3.2. Розгляд щоквартальних звітів Робочою групою з моніторингу та організація їх обговорення з громадськістю						x	x	x	АМЕР, Робоча група з моніторингу
3.3. Розгляд Річних звітів на сесії міської ради та за необхідності схвалення розпорядчих документів з питань реалізації Стратегії		x				x	x	x	Міська рада, Управління економіки, АМЕР
IV. Підготовка та затвердження змін до Стратегії щодо II етапу її реалізації									
4.1. Уточнення цільових показників, заходів та плану робіт за другим етапом реалізації Стратегії							x		Міська рада, Управління економіки, АМЕР, Робоча група з моніторингу
4.2. Підготовка змін до Стратегії (уточнення заходів з реалізації Стратегії у довгостроковій перспективі) та затвердження їх міськрадою							x		Міська рада, Управління економіки, АМЕР

II етап. На цьому етапі місто реалізовуватиме стратегічні пріоритети досягнення Цілей сталого розвитку до 2030 р. відповідно до уточнених за результатами реалізації I етапу Стратегії показників.

6.3. Контроль виконання Стратегії

Контроль за виконанням Стратегії визначається на основі постійно діючого моніторингу. Основними його завданнями є збір, узагальнення, періодичний аналіз інформації про стан виконання заходів на виконання Стратегії.

Головними завданнями моніторингу є:

- контроль за дотриманням термінів виконання проектів;
- аналіз динаміки індикаторів ЦСР за відповідними стратегічними напрямками;
- аналіз негативних факторів, що спричинили невиконання окремих проектів;
- підготовка рекомендацій в мету усунення недоліків;
- загальна оцінка ефективності і реалістичності виконання заходів, запланованих в рамках Стратегії.

Головними елементами моніторингу є квартальні та річні звіти про виконання Стратегії.

Функції щодо здійснення постійного моніторингу реалізації Стратегії розподіляються наступним чином.

Бурштинська міська рада є головним органом в системі моніторингу, який оцінює процес реалізації Стратегії та схвалює рішення задля сприяння виконанню заходів (проектів), що нею передбачені.

Відділ економіки і промисловості Бурштинської міської ради є координуючим органом, який забезпечує реалізацію Стратегії, а також здійснює підготовку квартальних та річних звітів за результатами виконання включених до неї проектів та заходів.

Робоча група з моніторингу за сприяння **АМЕР** здійснює моніторинг реалізації Стратегії шляхом попереднього розгляду квартальних та річних звітів та обговорення їх з громадськістю міста.

Процес здійснення моніторингу з метою контролю за виконанням Стратегії виглядає наступним чином.

	I квартал ЗВІТ	II квартал ЗВІТ	III квартал ЗВІТ	IV квартал РІЧНИЙ ЗВІТ
Відділ економіки і промисловості	відповідає за підготовку звітів			
	підготовка звіту	підготовка звіту	підготовка звіту	підготовка звіту
Робоча група	здійснює моніторинг процесу реалізації			
	обговорення і погодження	обговорення і погодження	обговорення і погодження	обговорення і погодження
АМЕР	здійснює організаційну та інформаційну підтримку процесу моніторингу			
	оприлюднення	оприлюднення	оприлюднення	оприлюднення
Бурштинська міська рада	здійснює нагляд та оцінює процес реалізації			
				розгляд і затвердження

Рис. 6.1. Процедура контролю виконання Стратегії на основі моніторингу